

ЕС2009.Чехия

Къде
живеем?
От какво се
нуждаем?

8ма Европейска среща на хората, живеещи в бедност
15-16 май, 2009, Брюксел

Чешко президентство на Европейския съюз 2009

8ма Европейска среща на хората, живеещи в бедност

Брюксел, 15 – 16 май 2009

*Къде живеем?
От какво се
нуждаем?*

Съдържание

Бедността е ...	05
Резюме	07
Европейските срещи, процес с участие	12
Къде живеем	15
Примери	
Жилища	17
Основни услуги	18
Финансово включване	21
Встъпителна сесия	25
Работни срещи	
Жилища	29
Основни услуги	33
Финансово включване	37
Послания от работните срещи	40
Диалог	42
Заключителни изказвания	43
Цели 2010	51

Бедността е ...

... Да си направляван от хора, които не са отговорни, които са невежи и които не се придържат към правилата, означава да бъдеш потъпкани твоите човешки права.

... Животът в бедност те поставя под непрекъснато напрежение. Той те смазва. Никой не ме е подготвил за живот в такива жестоки условия.

... Бях свикнал да живея преди това. Да живееш е това, което е правилно, не просто да оцеляваш.

... Ние трябва да спрем да бъдем просто странична щета.

... Животът в материална бедност означава, че те са откраднали нашето тук и сега. И те крадат нашето бъдеще, като ни държат настрана от обществото, основано на знание.

... Аз получавах редовно заплащане, но независимо от това моите дългове нарастваха. Сега работя от два месеца и има нов запор върху моите пари.

... Наемът на апартамента не е толкова висок, всичко друго, обаче, е много скъпо

... Да се събудиш в лоши жилищни условия изсмуква желанието да правиш каквото и да било.

... Има работа, която си заслужава – работа, която се заплаща и е призната от обществото, и има работа без стойност – работа, която се върши, за да се подпомогне семейство в трудност.

... Защо хора, които се грижат за крави и прасета получават пари от Европейския Съюз, а тези, които се грижат за зависими членове на семействата не получават?

... Всяка агенция изисква едни и същи документи. И все повече копия всеки път...

За да упражните правата си, трябва да дадете доказателство, че сте беден. Да държите хората на обезщетения означава да ги държите послушни.

... Ако нямате достъп до познание, вие нямате корени.

... Вратите на отчаянието са широко отворени. Трябва да има минимален доход и минимална заплата.

... Трудно е да се говори за това, но когато започнах да говоря с други, аз се почувствах не по-различен от тях и не се почувствах неловко.

Къде живеем...

Темата на тазгодишната Европейска среща на хората, живеещи в бедност, проведена под егидата на президентството на Република Чехия беше: “Къде живеем, от какво се нуждаем?” Тази тема беше разделена на подтеми: жилища, основни услуги и финансово включване.

В своята реч при откриването г-н Мариан **Хошек**, заместник министър на социалната политика, социалните услуги и семейната политика в Република Чехия, подчерта, че много хора са засегнати от финансово изключване и че най-големите жертви на свръхзадлъжняването са най-уязвимите групи. Една от причините за това е финансовото образование в училищата. Г-н Хошек посочи също, че достъпът до жилища и подкрепата за наемите, която социалните служби предоставят, представлява част от базисните услуги, които трябва да се гарантират, за да може хората наистина да започнат да разчитат повече и на себе си.

В своята реч г-жа Ева **Шарвак**, делегат на 7-мата среща, най-напред подчерта, че финансовата криза засяга всички страни членки и увеличава броя на семействата, живеещи в бедност, поради загубата на работа, жилища и доходи. Г-жа Шарвак също така подчерта значението на Европейските срещи като “единствения форум, на който проблемите и опита на хората, живеещи в бедност, може да се чуят и разберат”. Тя освен това подчерта необходимостта да се започне широка офанзива срещу бедността.

Ние се нуждаем от ... силна социална Европа

Делегатите на 8-та среща подчертаха, че те искат повече Европа, но само ако това е една по-социална Европа, близо до своите граждани, използваща диалога, за да развие една адекватна матрица за обществото. Те пожелаха действията на ЕС да следват препоръките на Европейските срещи по един по-ясен начин. Те също подчертаха,

че е трудно да се види как борбата срещу бедността и социалното изключване се превръща в приоритет на ЕС. Те казаха, че в много случаи влиянието на кризата и антикризисните мерки подлагат на трудно поносим натиск хората, които и преди това са страдали от тежестта на бедността и социалното изключване.

Жилища

Делегатите призоваха ЕС да бъде по-активен при осигуряване на достъп за всеки до достойно и достъпно жилище. Те приветстваха решението да се направи “бездомността и жилищното изключване” тематичен фокус на Отворения метод за координация по социална защита и социално включване през 2009. Те изразиха и надежда, че това ще стимулира страните членки да се насочат повече към недостига на жилища и липсата на достъп до адекватни жилища, който все повече поражда бездомност. Паралелно може да се развият конкретна и спешна подкрепа за бездомните и мерки за справяне с лошите жилищни условия на хората с ниски доходи. Делегатите се надяват също така, че този тематичен фокус ще доведе до предложения за политики и действия, които ще бъдат насочени именно към въпросните реалности.

Делегатите не могат повече да чакат за нещо, което вече е станало спешен случай. Те предлагат да се предприемат **спешни мерки** за жилищните потребности, като например реквизиране на свободни жилища или изискване към собствениците да предоставят под наем незаетите жилища. Те подчертаха скандалите с **празните жилища в малките общини и села**, които се превръщат в призрачни населени места. В резултат на това изчезват и базисни услуги в тези селища, а жителите им са принудени да мигрират в големите градове, което поражда още по-голям натиск върху ограничените услуги, които се предлагат там.

Делегатите подчертаха освен това, че достъпът до адекватни жилища е особено **труден за общностите на мигрантите и ромите, както и шокиращия факт на продължаващата практика тези хора да бъдат изселвани**, дори и от бедните условия, които имат сега, без да им се предложат приемливи алтернативи и с прилагане на дискриминация спрямо тях, като бъдат принуждавани да живеят в сегрегирани райони с минимални услуги. **ЕС би трябвало да отговори на тази реалност и да гарантира, че фундаменталните права ще се спазват от всички страни членки.** ЕС трябва също да осигури подкрепа чрез своите действия за страните членки, така че те да разширят своите ресурси за социални жилища и да използват **Структурните фондове** за тези цели.

Базисни услуги

По отношение на базисните услуги делегатите поискаха достъпа до енергия да бъде признат за фундаментално право. **Енергията е базисна потребност**, която изисква публичен, а не частен, отговор. Само по този начин може да се гарантира достъп до тази услуга за всички. Делегатите приветстваха признаването на енергийната бедност в новия Енергиен пакет и изискването Националните планове за действие да се насочат към този проблем. Те поискаха да знаят какво ще бъде направено за справяне с проблема за високите енергийните цени, ниските доходи и енергийната ефективност, и как НПО и хората, живеещи в бедност, ще бъдат включени в мониторинговия процес. По същия начин те потвърдиха, че **водата трябва да остане публично благо.** Делегатите желаят да живеят в устойчива среда и предлагат производството на алтернативна енергия да бъде разглеждано като сектор създаващ заетост.

Алтернативното производство на енергия трябва да свърже местните общности и да предостави възможности за работа на хората, които живеят в тях,

включително и обучение за хора, които са били дълго време безработни.

Масивното рециклиране е също област на потенциална заетост, която трябва да се развие с инициативите на местните общности и социалната икономика.

Ефикасният и достъпен публичен транспорт, близостта на местните социални услуги (например, грижи за децата и малки здравни центрове), достъпът до **информация относно човешките права, доставчици на социални услуги, които се съобразяват със своите клиенти**, всичко това са компоненти, позволяващи да се осигури насочване на базисните услуги към човешките потребности. Беше подчертан и особеният проблем на оттеглянето на услугите от селските райони.

Делегатите призоваха за **оценка на влиянието на Европейско ниво, което либерализацията и приватизацията на услугите от общ интерес**, включително и на социалните услуги, са оказали върху качеството и достъпността на услугите. Европейската харта по енергийните права на потребителите има ключово значение, но трябва да се предприемат стъпки към това страните членки широко да публикуват Хартата на национално, регионално и местно ниво, както и за въвеждане на задължителна Европейска рамка за услугите от общ интерес. Това е жизнено важно за реалното гарантиране на тези права и като баланс спрямо пазарните свободи.

Финансово включване

За много делегации финансовото включване беше основен проблем. Твърде много семейства попадат в **свърх-задължнялост**. Липсата на достъп до банкови сметки и официални нисколихвени кредити още повече влошава тази ситуация и тласка хората в ръцете на **неформалните лихвари, които често налагат огромни лихви.** За справяне с тези проблеми всеки трябва да има право на банкова сметка, етични схеми за спестяване (кредитни съюзи) и микро кредити, както и

финансово образование. Главното искане на делегатите беше да се разгледат внимателно причините за задлъжняването, които обикновено се състоят в липсата на адекватен доход, който да покрие разходите за блага и услуги. Решението вероятно е в това да се осигурят адекватни схеми за минимален доход във всички страни членки – достоен минимален доход, който позволява на хората да живеят с достойнство, а не просто да оцеляват. В това отношение имаше категорично искане към ЕС да изпълни ангажиментите, поети в Препоръката за активно включване, включително и ангажимента относно адекватността на схемите за минимални доходи. Текущите консултации по финансово включване бяха приветствани и делегатите подчертаха, че ЕС трябва да напредне в признаването на финансовите услуги като публични и услуги от общ интерес, и да гарантира правото на достъпна банкова сметка и ниско лихвен кредит чрез една общоевропейска законова рамка.

Участие

Отправляйки тези искания, делегатите споделяха информация за развитието в техните страни в посочените области. Делегатите искат да бъдат **активни участници в създаването и прилагането на политики срещу бедността**. Тяхното предложение е да се редуцира пропастта между икономическите и социалните политики, както и да се оценява влиянието на политиките върху системата на човешките права. **Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване – 2010** трябва да бъде силна година, в която гласовете на хората, живеещи в бедност, да се чуват и техните виждания да се приемат сериозно. Необходим е сериозен напредък, така че “да си роден беден, да не означава доживотна присъда”.

Предлагайки решения

Г-н Шпидла, Европейски комисар по заетостта, социалните проблеми и равните

възможности, не вижда друго решение, освен да се напредва към една Европа на по-голямо равенство. Сега е време да се подкрепят най-депривилегированите групи. Разходите за социална защита ще се увеличат рязко през следващите месеци. Но човешката цена на кризата не е лесно да се оцени.

Ние трябва да използваме всяко усилие за да помогнем на всеки да участва, заяви той. Обезщетенията за минимален доход са важни, но не са достатъчни. Достъпът до жилища си остава затруднен. Липсва достъп до основни банкови услуги. Затова акцентът трябва да се постави върху жилищата, обучението и финансовото включване.

Г-н Шпидла също посочи, че действията срещу бедността и изключването трябва да са паралелни на действията за намаляване на различията между страните членки. 16 % от всички европейци, но над 40% от населението в Полша, Литва и Латвия живеят в много трудни условия. Той посочи наред с това, че анти-бедност политиките трябва да бъдат прилагани и чрез други политики.

Г-жа Вайнанди от Комитета по социална защита най-напред подкрепи това, което каза г-н Виньон, Директор към Комисията: “социалната дименсия не може да се постигне само чрез социална политика”. Затова трябва да се оценява социалното въздействие на всички политики.

По повод на разочарованието на някои делегати от липсата на видим прогрес, г-жа Вайнанди каза, че след 7-мата среща Комитетът по социална защита е приел жилищния проблем за тема на 2009 и призова страните членки да докладват през 2009 какво правят по въпроса с жилищата.

Що се отнася до гарантирането на минимален доход за всеки, през декември 2008 Съветът е приел Принципите на активно включване, които включват и изискването да се предоставя минимален доход, съвместим с човешкото достойнство.

“Напредъкът е бавен, но сигурен, и изисква усилия да се следват препоръките на тези Среци. Само че “бедните не могат да чакат” каза г-жа Вайнанди.

Лудо **Хореманс**, Президент на EARN направи презентация по въпроса как са били изпълнени препоръките на 7-мата Среца на бедните. По-конкретно, той говори за Препоръките и Принципите по активно включване, които обхващат и препоръка относно адекватността на минималния доход, позволяваща на хората да живеят в достойнство. Той също така говори за работата на Европейския парламент по услугите от общ интерес и препоръката за Директива по услугите от общ интерес. Той подчерта, че тематичния фокус за Социалният ОМК през 2009 е върху бездомността и жилищното изключване, каквато беше и препоръката от 7-та среца. Той посочи че Европейските срещи са стимулирали провеждането на национални срещи, на които са участвали стотици хора, живеещи в бедност. За съжаление влиянието на тези срещи все още не е създало достатъчно значими ефекти в областта на бедността и неравенствата в страните от ЕС.

Г-н Чеслав **Валек**, заместник министър по човешките права и националните малцинства на Чешката република, подчерта значимостта на Кръглата маса и пое да докладва заключенията на срещата в Швеция през октомври 2009. Той също така потвърди, че Чешката република ще подкрепя участието на хората, живеещи в бедност, в борбата срещу бедността. Делегатите признаха, че се правят значителни усилия по практическото прилагане на препоръките от Среците, но все пак отправиха настойчив призив за по-ясно отчитане на това, което се прави между срещите, за изпълнение на направените препоръки.

Европейските срещи, процес с участие

Европейския Съвет, състоял се в Лисабон (2000) прие да се приложи Европейска стратегия за оказване на решително въздействие върху изкореняването на бедността в Европа до 2010; една от приетите стратегии - за справяне с бедността и социалното изключване – е ключ към постигането на посочената цел и трябва да включва **всички заинтересовани лица, включително и тези живеещи в бедност.**

Европейските срещи на хората, живеещи в бедност, са развиващ се процес. Тяхната подготовка, както и прилагането на направените предложения са непрекъснат работен цикъл за делегатите и националните мрежи във всяка страна членка.

Какво можем да вземем от предишните срещи?

2001 Белгийското правителство представи своя опит в участието след 1994 и използва своето Президентство в ЕС, за да лансира Първата Европейска среща на хората, живеещи в бедност, която бе посветена на следните проблеми: **жилища, здраве, доходи. Големият извод беше че хората, живеещи в бедност, имат необходимото знание и експертиза за да анализират изключването и желаят да участват в обществото и във вземането на решения, които засягат техния живот.**

2003 През 2002, Белгийското правителство предложи Втора среща и инициативата бе подета от Гръцкото президентство. EAPN беше помолена да подготви срещата, но времето бе твърде кратко, за да се проведе подготвителна работа с делегатите. Темата бе **“добри практики на участие”**. Подготовката и работните срещи **създадоха модели на партиципативен процес и формулираха искане на делегатите: хората, живеещи в бедност искат да разговарят лице в лице с политиките по политиките, които ги засягат.** Отговаряйки на това искане, Гръцкото

президентство поиска от Юнския Съвет, Европейските срещи да бъдат постоянен процес, подобно на Кръглата маса по социално включване.

2004 По време на Ирландското президентство избраните теми отговаряха на исканията изразени на Втората Среща и се фокусираха върху диалога между хората в бедност и политиките под наименованието **”Участието е двупосочна улица”**. Обратно на традиционните роли, **“властите” сега поеха ролята на “гости” на хората, живеещи в бедност,** и пряко комуникираха с делегатите по време на работните срещи. Срещата заключи, че е **един отворен форум между хората, живеещи в бедност, и групата от политици.**

DVD, подготвено по време на събитието, може да бъде широко използвано средство от националните мрежи за изграждане на информираност сред националните и регионални политици.

2005 Люксембургското президентство избра да проучи образите и схващанията за бедността. Основният фокус бе поставен върху медийните продукти, които делегатите донесоха на Срещата. Тези креативни инициативи бяха събрани на изложба по време на Срещата и се представиха като изложба по време на Кръглата маса в Глазгоу. Беше публикуван каталог с представените работи. Люксембургското президентство показа дълбочината на своето ангажиране с представяне на едно силно послание до Юнския съвет на Министрите, **призовавайки страните от ЕС да организират подобни срещи.**

Много национални мрежи на EAPN постепенно започнаха да организират подобни срещи на национално и регионално ниво.

2006 По време на Австрийското президентство, подготовката за

Срещата обхваща всички аспекти на бедността и социалното изключване под заглавието **“Как се справяме с всекидневния живот”**.

Предварителната работа, извършена от делегатите, разкри **активността и енергията на хората, живеещи в бедност**. Всяка делегация на бедните хора подготви постер и го представи в пленарната зала – това беше незабравимо постижение на Петата Среща. Постерите бяха представени на изложба, организирана по време на Финландската Кръгла маса през април 2007, и на Първата национална среща на хората, живеещи в бедност във Великобритания през юли 2007. Оценката на Петата среща показва, че е необходимо да се използват резултатите от първите пет Срещи.

2007 Шестата Среща под егидата на Германското президентство реши да се насочи към този приоритет и избра темата **“Засилване на напредъка, планиране на следващите стъпки”**. Присъстваха 130 делегати от 27 страни и 97 представители на Европейски и национални власти във времето 4-5 май в Брюксел. Делегатите и гостите дадоха визуални изображения на темата на срещата чрез представяне на символични предмети. Делегатите подчертаха, че целта за изкореняване на бедността е нереалистична на фона на увеличаващата се бедност. Срещата ясно посочи, че партисипативния процес се разширява и позволява да се развие функционално **овластяване**. Посочено беше също, че вече има повече съвместни дейности между асоциациите и публичните власти и бе отправено искане за продължаващ диалог на национално ниво.

2008 се състоя Седмата Среща под егидата на Словашкото президентство и под наименованието:

“Четири стълба в борбата с бедността”, като бяха определени четири подтеми: **социални услуги, услуги от общ интерес, жилища и минимален доход**. Тези четири елемента бяха избрани защото образуват четири важни полета в борбата срещу бедността и социалното изключване. Срещата бе посетена от 124 делегати и приблизително същия брой представители на националните власти, Европейската Комисия, Европейски неправителствени организации и социални партньори.

2009. Подготовката за Осмата Среща се фокусира върху въпросите: **“от какво се нуждаем, къде живеем?”**, и се насочи към три теми: **жилища, базисни услуги и финансово включване**.

Резултатите от работата и обмяната между участниците по посочените теми се обсъждат в този доклад.

Къде живеем

Въз основа на подготовката за Срещата, делегатите дискутираха местата, където живеят – за някои големи градове, за други – малки, за трети – села или приюти за бездомни. По долу е представена информация, извлечена от подготовката.

Голям град

Частните жилища в градовете са скъпи и няма достатъчно социални жилища. Наблизо има магазини, но храната е скъпа. В някои страни като отговор на скъпите стоки са отворени социални магазини. Но такива магазини носят стигма и някои клиенти не искат да бъдат виждани там. За достъп до здравни грижи, бедните в някои страни могат да получат медицинска карта, но тя не покрива всички разходи по лечението. Също така не всички лекари искат да лекуват притежателите на такива карти. Градовете имат добър транспорт, но цените са високи. Има много културни прояви, но често са недостъпни. Безработицата също е голям проблем в големите градове. Има случайни работи, но често са ниско платени. Бедните в големите градове често са принудени да живеят в гета с ниско ниво на жилищата и почти без социални услуги, особено за нарастващия брой самотни родители.

Малък град-село

Хората живеещи в малки градове и села имат още по-големи проблеми. Жилищата са собственост на частни лица и са неподходящи, като например големи стари сгради, превърнати в апартаменти. Публичният транспорт е недостатъчен, автобусите се движат само в центъра, а не по всички маршрути, или има само 1-2 автобуса, които свързват отдалечените краища. Често няма здравни центрове и базисните услуги се прекратяват, защото много хора се местят в големите

градове. В резултат на това не се използва жилищния фонд, който би могъл да бъде използван по-добре, населението остарява и има някои услуги за възрастни, но не и за деца. Училищата се затварят, а също така при постъпване на децата във висше училище, хората напускат.

Временни лагери

Много Ромски общности живеят в такива обстоятелства, понякога дори и в палаткови лагери. Животът в такива условия не е живот въобще. Няма течаща вода или отопление. През зимата децата учат на студено. Няма електричество, улиците не се чистят, боклука не се събира, няма публичен транспорт.

Хостели

Живеещите в приюти имат специални проблеми. Животът в общност е труден, защото проблемите са концентрирани в определено място. Често местните хора са враждебни към обитателите на приютите.

Примери

По време на работата на терен, делегатите отбелязаха някои действителни примери от актуалния опит, свързани с жилищата, основните услуги и финансовото включване.

Жилища

Австрийските делегати подчертаха лошото състояние на жилищата в общ план. Пренаселването на едно жилище означава, че в него няма уединение. Правилата са ограничаващи, а социалните работници – не винаги услужливи и отзивчиви. Има очевидна липса на информация.

Хората трябва да могат да имат домашен любимец, както и да могат да поканят приятели на гости.

НПО-тата често развиват добри проекти, свързани с жилищата. Но, списъците на чакащите за „подходящи“ жилища са дълги.

За белгийската делегация, е изключително важно да се финансира овластяването на бездомните хора, както и подкрепата за неправителствените организации, които предлагат решения на трудностите относно жилищата.

Национални стратегии и планове за действие, свързани с жилищните проблеми също трябва да бъдат развити.

Те също така настояват, че наличието на запас от социални жилища е Основен принцип на жилищната стратегия и че страните членки трябва да приемат цели за относителния дял от разполагаемия доход, който да се изразходва за жилищата.

Също така, трябва да съществуват данъчни политики, които да предотвратят оставянето на жилища празни и спекулациите с имоти.

Българските делегати докладваха, че голяма част от жилищата датират от средата на 20-ти век и по-късно, и че осеммесечните зими превръщат енергията за отопление в един огромен

проблем. Големите къщи са непродаваеми. Повечето жилища са в лошо състояние, а разходите за поддържане са големи. Така къщите са оставени да се рушат: те са построени от едно поколение, а следващото поколение трябва да започне отначало някъде другаде. Това довежда до изолация и самота.

Жилищата могат да бъдат модернизирани, но хората не разполагат със средствата за ремонти; пазарът на имоти се е сринал.

Датската делегация каза, че някои наемодатели не искат да имат нищо общо със своите наематели; те не искат да имат вземане-даване с тях лице в лице. По техните имоти не се извършва поддръжка.

Същевременно, местния съвет казва, че повече подкрепа не може да бъде осигурена.

Френската делегация посочи, че приютите са отдалечени в покрайнините на градовете. Хората от приюти считат че достъпа до жилища е много затруднен.

Представителите на Гърция казаха, че гетата се появяват, защото по 6-7 човека се натъпкват в много малки къщи. Хигиеничните условия сега са по-добри и повече деца получават образование. Но делегатите призоваха за ново училище, по-добре регулирани заеми за подобряване на домовете и спортни съоръжения.

Италианската делегация описа суровия живот на ромите в мобилни домове и каравани в лагери с лоши условия. Хигиеничните условия са лоши – няма течаща вода, отопление, тоалетни или бани. Пренаселването създава напрежение, липсва уединение. Липсва чувството че имаш свой дом, което е стресиращо. Децата имат малко социален живот, те се срамуват. Жените работят много за да поддържат приличното състояние на жилището.

Няма надежда за по-добро бъдеще.

Делегацията от Люксембург докладва за липса на жилища, които хората могат да си позволят, и на социални жилища, за експлоатация на жилищата (даване под наем на матраци на бедните), наети жилища с лоши санитарни условия и нелегални наеми.

Заради това те поискаха контрол върху наемите и жилищно подпомагане.

Малтийската делегация се фокусира върху бездомността, което може да значи липса на всякакъв достъп до основните услуги.

Те също така казаха, че много ниската минимална заплата затруднява много поддръжката или наема на жилище. Цените на имотите се покачиха рязко откакто Малта влезе в Европейския съюз, и няма контрол на пазара.

Има схема за жилищно подпомагане за държавни жилища и грандове за обновяване на разнебитени и неотговарящи на стандартите жилища. Но нито едно от тези неща не е достатъчно, за да задоволи нуждите на хората, особено на тези с минимална работна заплата.

Делегатите от Норвегия направиха същите изводи като другите делегации: наемите са високи, жилища трудно се намират и има прекалено малко социални жилища.

Реалността за полските делегати е такава, че признаването на всички права зависи от наличието на постоянен адрес, а същевременно някои семейства живеят в нехигиенични жилища, с увеличаваща се влага и плесен.

Как е възможно да съществува дори минимално уединение, когато хората живеят в една стая?

Пренаселването създава трудности при възпитанието на децата: как да се дискутира даден проблем с един тийнейджър, докато всички други деца са в същата стая?

Делегатите от Испания казват, че и там е трудно да се намери прилично жилище. Жилища, които не отговарят на стандартите, водят до физически и

психически здравословни проблеми, както и до социално отхвърляне. Необходими са посреднически услуги между наемодателите и наемателите и подходяща жилищна политика.

Делегацията от Обединеното кралство описва тъжната реалност на неподходящото настаняване в препълнените бивши хотели, предлагащи легло и закуска. Някои наемодатели живеят в чужбина и не могат да бъдат намерени в случай, че възникнат проблеми. Други пък чакат пред пощите, докато техните наематели си взимат обезщетенията за да могат директно да си получат наема. Сметките за газта и електричеството са завишени, защото няма отделни измервателни уреди. Голямо разнообразие от групи живеят при такива обстоятелства: млади хора, по-възрастни, хора с психически заболявания или недъзи, пристрастени към алкохол или наркотици, индивиди със сериозни разстройства, дребни или сериозни правонарушители. Те докладваха за доброволческа организация, която е била създадена с цел да помага тези хора и да подобрява жилищните условия.

Основни услуги

Австрийските делегати възприемат достъпа до култура като една от основните услуги, но това е скъпо и има малко информация по въпроса. Още повече че картата за култура не позволява достъпа до всички културни мероприятия.

Същевременно има много културни събития настрани от основните, които се оповестяват във вестниците по улиците.

Да бъдеш беден не значи да бъдеш некултурен или незаинтересован от култура. Мобилността и достъпът до транспорт също определят участието в културния живот.

Основната услуга, изтъкната от Белгийската делегация, е достъпът до енергия. Няма достатъчно информация относно доставчиците.

Те също така желаят да се създаде независима регулаторна агенция, която да контролира доставчиците на услугата, както и омбудсман по тази тема.

Правото на енергия е основно социално право, така че е нужен дебат относно установяването на минимално снабдяване с енергия. Необходимо е да се вземат мерки, така че за сметките за енергия да не бъдат изразходвани повече от 5 % от приходите на домакинството.

Необходима е широка и непрекъсната оценка на либерализирането на енергийния пазар.

Проектът за Европейска харта за правата на потребителите на енергия трябва да бъде завършен и да доведе до Директива, осигуряваща достъп до енергия.

По темата социални услуги, белгийската делегация желае право и достъп до социални услуги, които са лесно достъпни и са осигурени в дългосрочен план.

Те трябва да отговарят на истинските нужди на хората, живеещи в бедност и социално изключване, и на променящите се житейски ситуации и обстоятелства.

Всеки човек има право на достойно, недискриминиращо отношение спрямо него. Хората, живеещи в бедност, не са убедени в адекватността на новата идея да се карат хората, ползващи социални услуги, да сключват договори с доставчиците. Нужни са мерки, които да гарантират, че тези договори не са дискриминиращи.

На здравно равнище, белгийската делегация вярва, че спешно е нужен гарантиран достъп до качествено здравеопазване. Трябва да се създаде Европейска обсерватория за здравето и бедността.

Европейският съюз трябва да наложи стандарти на качеството, които да

изискват от страните членки да гарантират на хората достъп до качествени социални услуги.

Социалните услуги трябва да бъдат местно базирани, координирани и оценявани.

Спазването на човешките права изисква всички хора, живеещи в бедност, да бъдат систематично включвани чрез механизми за участие на всички нива. Моделите за участие в развитието на политиката и нейното прилагане трябва да бъдат активно промоцирани и подкрепяни от европейските и националните финансови механизми.

Европейският съюз трябва да приеме директивата за анти-дискриминация в достъпа до услуги.

Българската делегация е също така загрижена за високата цена на електричеството. Хората се опитват да сведат до минимум употребата му. Обикновено има само една връзка към селището и спиранията са чести. Телефонът също е скъпа услуга, затова и много хора се лишават от него и остават много изолирани, особено най-възрастните. Цените на водата постоянно се качват. Достъпът до Интернет е възможен само при абонамент за кабелна телевизия, което прави услугата по-скъпа. Транспортът е скъпоструващ, което допринася за изолацията; има два транспортни оператора и никой от тях не приема билетите на другия.

Лекарствата са скъпи и има дълги списъци на чакащите за медицински прегледи. Системите за изплащане на болнични обезщетения и помощи за деца са сложни.

От друга страна, делегацията докладва и някои положителни факти – образованието е безплатно, местните здравни органи са компетентни, а неправителствените организации подготвят проекти с подкрепата на местните власти.

Делегатите желаят гъвкави планове за плащане; алтернативни източници на енергия, компютърно обучение, хората, да бъдат обучавани да бъдат граждани, подпомагащи административни услуги, ефективна информация относно свободни работни места, развитие на организации за взаимна подкрепа, средносрочно – поне за пет години – проектно финансиране, улеснени процедури по започването на малък бизнес.

Делегатите от Финландия казаха, че системата за социална закрила е прекалено усложнена и неподходяща за тези, които имат право на помощи от бюрата по социални грижи. Обезщетенията на тези, които имат право на такива, би трябвало да се изплащат автоматично.

Френската делегация се фокусира върху достъпа до здравеопазване. Съществува универсална здравна карта, но някои лекари отказват да преглеждат пациенти, които не плащат такса. Също така, ползващите подкрепа за храна не могат да се хранят здравословно и балансирано, защото продуктите са винаги едни и същи. Делегатите искат повече социални бакалии, в които хората са третирани като клиенти, а не като получатели на помощи, и система на ваучери за услуги, които да могат да бъдат използвани във всички супермаркети, така че да не се отделят от другите. По-нататъшното развитие на бартерни системи и отглеждането на зеленчуци и плодове върху парче общинска земя, дадена за ползване (устойчиво развитие) може също така да помогне за здравословно хранене.

Относно общественото здравеопазване, делегатите изискват достъп до улеснения за миене (обществени бани) във всички големи градове и градчета.

Делегацията иска да се реформират социалните услуги, така че хората да престанат да бъдат разкарвани от едно място на друго. Трябва да се създаде система за пресичащи се услуги от

страна на социалните работници за да се координират изискванията на различните агенции по подходящ за ползвателя начин.

Още много трябва да се направи относно информирането: получаването на правилната информация днес е истинско изпитание.

В Германия, делегатите казват, че има универсално право на теория, но на практика за най-бедните такова няма.

Гръцката делегация докладва, че се увеличава дела на плащания от пациента дял за здравни услуги.

Достъпът да здравеопазване създава притеснение и за ирландската делегация, особено при семействата със самотни родители. Една майка с дете е трябвало да чака 11 месеца за първи преглед, след което още 4 месеца за операция.

Голям брой самотни родители, които получават безплатно здравни грижи, гледат с неохота на възможността да започнат работа, при което да загубят това право. В тази връзка е нужен допълнителен период, в който здравните грижи все още да са гарантирани.

Има различни системи на плащане за по-възрастни хора.

Мъже и жени нямат еднакъв достъп до кардиологични услуги. Има дълги списъци на чакащите за операция. Докторите не са много склонни или напълно отказват да лекуват бездомни хора.

Италианската делегация – много обитатели на лагери – се оплака, че хигиеничните условия са лоши: не се събира сметта, има 4 души за 75 човека, химическите тоалетни не се почистват. Пътищата и улиците не са павирани, а връзките на обществения транспорт са лоши.

Литовските делегати, някои от които живеят в села, заявиха, че им липсват основни услуги: здравеопазване, информация, пощенски станции, пожарна. Бременните жени трябва да

пътуват 50 км до клиниките за бременни.

Люксембургската делегация се фокусира първо на образованието, което те твърдят, че не намалява социалните неравенства и често действа така че да запази социалното изключване.

По темата за здравеопазването, предписаните очила и зъболечението са скъпи. Пациентите трябва да внесат няколко приблизително пресметнати вноски във фонда за здравно осигуряване. Медицинските консултации са основни, скъпи процедури, а здравните разноски трудно се компенсират. Сумите, които се изплащат от самите пациенти са тежко бреме за хората с ниски бюджети.

Големите семейства с ниски доходи са в неравностойно положение при инфекциозни болести и повтарящи се лекарски визити.

Делегатите от Норвегия казаха, че хората, които са неработоспособни поради здравословни проблеми, в резултат нямат пари да си купуват здравословна храна.

Те също така подчертават дългото време за чакане между регистрацията като безработен и получаването на обезщетения за това.

Достъпът до медицински грижи и лекарства, особено за бездомните хора, тревожат и полската делегация, която поддържа мнението, че хората не могат да живеят без достъп до (чист) въздух, вода, хигиена. Те също така заявиха, че достъпът до мобилни телефони и Интернет са изключително важни за включването в съвременните общества.

Делегатите от Румъния отбелязаха, че и при тях, както и навсякъде другаде, много хора не разполагат с достъп до основните услуги, особено в провинциалните райони, където има недостиг на лекари и болници.

Словенската делегация също така изтъкна недостига на общо лекуващи лекари и специалисти от всякакъв вид. Времето за изчакване за прегледи е дълго и качеството на здравните услуги очевидно намалява. Трябва да бъдат установени безплатни консултации.

Испанските делегати подчертаха лошите транспортни услуги в провинцията, вече споменати от другите делегации.

Те също така призоваха за по-добра координация и свързване между обществените и частните административни агенции.

Достъпът до транспорт буди тревога също така и в холандската делегация. Действията на гражданите обаче се довели до някои решения на тези проблеми – тези, които правят политиките трябва да се свържат с тях за да разберат за тези решения.

Финансово включване

Делегатите от Република Чехия казаха, че лихвата често се покачва до сума, по-голяма от оригиналния заем. Нивата на лихвите трябва да бъдат свалени.

По-лесно е да се намери нерегистрирана работа, отколкото официално регистрирано работно място, особено когато имаш дългове.

Ако някой има нужда да отиде в съда, дълговете му се увеличават поради съдебните разходи.

Делегатите от Финландия казаха, че минималният доход и обезщетенията за безработните са прекалено ниски. Минималният доход трябва да бъде достатъчно висок, за да не се нуждае човек от други обезщетения.

Френската делегация подчерта нуждата да има осигурено право на минимален доход за 18 - 25 годишните.

Беше казано още, че условията за получаване на обезщетения са твърде високи: бедните, но работещи хора, не получават право на обезщетения,

въпреки че техните доходи са недостатъчни.

Обезщетенията трябва да бъдат изчислявани на базата на дохода, който се изразходва след като се извадят основни разходи (жилище, отопление и т.н.). Обезщетенията се изчисляват на базата на “дохода” от предишната година. Но обстоятелствата често вече са се променили. Обезщетенията трябва да се смятат на базата на “дохода” в момента.

Германските делегати казаха, че този, който е вписан в кредитния черен списък, не може да се отвори банкова сметка.

Помощите за деца са 100 евро за двойка и 50 евро за самотен родител. Също така, хората, които получават други обезщетения, не получават целеви такива за децата. Помощите за деца на възраст между 7 и 14 години бяха спрени.

Гръцката делегация каза, че ромските общности са били принудени да се местят, защото им е била отказвана работа поради расистки причини. Делегацията призова за 30% публични жилища, улеснения за вземане назаем и лицензи за търгуване на местните пазари.

По темата финансово включване, холандските делегати казаха, че има разлики между големите и малките градове, и затова поискаха повече подкрепа за гражданския съвет.

Полската делегация каза, че задлъжнялостта води до насилие. Плащанията се събират по мафиотски стил със сила. Ако си в списъка като длъжник – дори за много малки суми – това е пречка да вземеш кредит за да започнеш отново. Би трябвало да е възможно да се изтрие досието на дълговете.

В Румъния, казаха нейните делегати, подпомагането (обезщетенията) за безработни и социалното подпомагане не са съразмерни на цената на живот.

Заплатата на някои хора не покрива дневните им нужди. Трябва да има приет минимален доход и минимална заплата, отговарящи на цената на живот.

Словашката делегация каза, че в случай на семейни проблеми (зависим член, увреждане и т.н.) е възможно един член на семейството да трябва да спре работа, за да се грижи за човека с проблеми. Обществото може и дълбоко да уважава тази форма на солидарност и подкрепа, но не съществува никакво финансово или морално признаване на тази форма на работа. Също така, човекът, който показва фамилна солидарност, ще бъде наказан при пенсионирането си, след като тази негова дейност няма да бъде зачетена и по този начин няма да бъде включена при пресмятане на неговата пенсия, която от своя страна ще бъде под минимума за оцеляване.

Словенските делегати се фокусираха върху ниските заплати и пенсии. Разходите за домовете за услуги би трябвало да са обвързани с доходите. Старите хора са маргинализирани и са подложени на оскърбления. Стандартът на живот се понижава, а свръхзадлъжнялостта се покачва. Трябва да се създадат социални магазини. Делегацията от Обединеното кралство каза, че има прекалено малко работни места с достойна заплата. Голям брой от лихварите, които дават назаем с незаконно висока лихва изкушават хората и им създават проблеми с дългове. Тези мошеници слагат незаконни лихви, могат да бъдат агресивни и използват заемите за да контролират хората, които така и никога не успяват да стъпят на краката си и да контролират разходите си; техните проблеми с парите никога не свършват. Те не могат да си отворят банкова сметка. Решението за тези, на които е отказано да си създадат банкова сметка и които се намират в ръцете на заемодателите - мошеници е една

създадена за целта обществена банка с ниски лихви. Нивата на лихвите ще бъдат определяни от общността.

Делегацията иска финансиране за повече кредитни съюзи, както и финансово образование, по-строг контрол върху лихварите и банкови сметки, които да бъдат достъпни във всички пощенски офиси.

Встъпителна сесия

Г-н Мариан ХОШЕК, Заместник министър по социална политика, социални услуги и семейната политика, Министерство на труда и социалните въпроси, Република Чехия.

Дами и господа,

Тази година Осмата Европейска среща на хората, живеещи в бедност, има подзаглавие “Къде живеем – От какво се нуждаем”, което подчертава значимостта на мястото, в което живеем, както и целият спектър от услуги, които са необходими, определят качеството на живота и спомагат за неговото поддържане.

Това е втората възможност да участвам в Европейска среща и аз високо ценя това, тъй като се касае за уникална платформа за дискусии. Тази година Срещата се фокусира върху 3 главни теми, които са тясно свързани с жилищата, финансовото включване и достъпа до базисни услуги.

Достъпът до финансови услуги стана важна предпоставка за участие в икономическия и социален живот на обществото. Въпреки това в Европа все още има хора, които не могат да имат банкова сметка и не могат да използват други банкови услуги.

Липсата на банкова сметка прави живота много по-труден. Така се ограничават възможностите да се намери по-добра работа и се увеличава вероятността да се загуби работата. Ние наричаме тези проблеми “финансово изключване”. Финансовото изключване върви паралелно със социалното изключване. Някои хора са подложени на много повече ограничения от другите. Такива хора например живеят в отдалечени райони, възрастни са или инвалиди, или се нуждаят от специални грижи и услуги.

По отношение на финансовото изключване, искам да подчертая специален проблем: задлъжняването и свръхзадлъжняването. Кредитът, който е извън контрол предизвиква бедност и тя често има крайна

форма. Има една чешка поговорка, която казва, че огънат е добър слуга, но лош господар. Лично аз съм убеден, че същото е валидно и за кредитите и задлъжняването. Резултатите от Евробарометъра през 2006 показват, че 13% от домакинствата в страните членки имат проблеми с изплащането на заемите или покриването на разходите по издръжката на техните домакинства. Изследването EU-SILC 2005 показва, че за предишните 12 месеца, 10 % от домакинствата са имали проблем с поне едно плащане, което е трябвало да извършат. Изследването предлага обобщена картина на причините за финансовите проблеми на домакинствата: ниски доходи за продължителен период от време, внезапно финансово натоварване, но също така и голям брой заеми, някои от които са теглени, за да се правят разходи, които не изглеждат неизбежни или поради лошо управление на наличните средства. Не една единствена причина поражда високо задлъжняване, но неспособността да се управляват парите и акумулирането на дългове са сигнали за придружаващи проблеми. Една друга причина за свръхзадлъжняването, е дългосрочната ситуация.

Дълговете са очевидно и дългосрочно бреме за индивида или семейството, което надвишава техния капацитет да ги изплащат и поражда проблеми при плащането на всекидневните разходи. Не всички имат достатъчно умения да управляват своите финанси и да вземат решения въз основа на достатъчно информация за възможните последствия. Комуникацията по финансово образование, приета от Комисията на 18 ноември 2007, подчертава ролята на доброто финансово образование. Чрез финансовото образование хората придобиват важна информация относно рисковете свързани с кредитите и умения и знание, които са необходими за вземането на отговорни решения. Убеден съм, че в Европа можем да намерим много добри

образователни програми. Искам също да посоча един пример в Чешката република, където благодарение на партньорството между няколко министерства (на финансите, на образованието, на младежта и спорта, индустрията и търговията) и Чешката национална банка, беше подготвен учебник за началните и средни училища, наречен “Финансова и икономическа грамотност” и беше разработена специална програма за учители. Включването на финансовото образование в училищното обучение е важно, защото децата могат да получат знание преди да станат потребители.

По повод на влиянието на сегашната криза е реалистично да се очаква нарастване на неизплащаните кредити в някои домакинства, особено в тези, които вече са на границата на възможностите си да плащат, още преди началото на кризата. Може да се очаква нарастване на делата по такива кредити и индивидуални банкрути. В същото време, поради ситуацията на трудовия пазар, още повече хора ще станат неплатежоспособни. Един неочакван разход в домакинства с ниски доходи лесно може да доведе до задлъжняване, дори свърхзадлъжняване и нужда от социални услуги.

Въпреки сравнително позитивната ситуация, в Чешката република също има риск от свърхзадлъжняване на домакинствата с ниски доходи, поради ниското финансово образование. Голям брой хора надценяват своите способности да плащат. Понякога те изпитват нужда да купят нещо и пренебрегват риска, че нямат да могат да изплатят заема. Те често решават тази ситуация като вземат допълнителни заеми, обикновено от не-банкови институции и при много лоши условия. Много от тези институции прилагат нечестни практики (т. нар. кредитни акули). Броят на хората търсещи помощ от НПО расте.

Това е лошо защото означава, че хората

имат проблеми със своите кредити. В същото време това е позитивно финансиране, чрез което хората се опитват да решат своите проблеми. Данните показват, че 95% от първото търсене на заем, клиентите са получавали чрез банковия сектор, а след това са прибягвали до не-банкови институции. В 50% от случаите те са действали в отговор на реклами, предлагащи кредити на висока лихва и при неблагоприятни други условия.

Аз предполагам, че дискусиата по жилищата ще засегне два фундаментални проблема: достъпност и подкрепа. Повечето страни на ЕС предлагат помощ на нискодоходни семейства и други уязвими групи чрез социални услуги, целящи да помогнат при плащането на наема или други свързани с жилището услуги като отопление, електричество, вода. Въпреки това подобни разходи са проблем за много европейци.

Базисните услуги са широка тема тъй както са и социалните услуги. В чешкия контекст ние разглеждаме социалните в по-тесен смисъл. Чешкият закон гарантира на лице, което е в тежка социална ситуация, независимо от причините, поради които е попаднал в нея, подпомагане чрез различни типове социални услуги. В случаи на крайно социално изключване – свърхзадлъжняване, безработица, бездомност – се предлагат социални услуги като съветване, програми на терен, настаняване в приюти, домашна помощ, и т.н., които са от значима полза за лицата.

Всички ще се съгласим, че социалните услуги трябва да отговарят на персоналните нужди. Те трябва да подкрепят активното поведение и индивидуалното развитие, личната независимост, да стимулират хората към дейности, които да ги изведат от неблагоприятната ситуация. Във връзка с проблемите на свърхзадлъжняването, социалната работа, съветването и други социални услуги трябва да помогнат да се

увеличи финансовата грамотност на хората, за да се предотврати свръхзадлъжняването и нежелателни феномени като лихварство, нелегална работа, неадекватен достъп до базисни социални услуги. Наред с минималния доход и добре функциониращите услуги за заетост, социалните услуги са един от трите стълба на активното включване. Те улесняват достъпа до широк спектър от базисни услуги или услуги от общ интерес – като достъп до електричество, вода, здравни грижи, и т.н., без които не може да има качествен човешки живот.

Г-жа Ева ШАРВАК, делегат на Седмата Европейска среща на хората, живеещи в бедност.

Аз искам да говоря за нещо, което според мен е приоритет за всеки човек днес. Това е икономическата криза и нейното влияние върху тези, които живеят в бедност.

В Унгария, мястото, където живея, най-обезпокояваща е растящата несигурност. Все повече работни места се закриват, а в тези, които остават, се намаляват работните часове и заплатите. В резултат, семействата имат по-малък доход и започват да правят дългове. Плащанията по кредитите в твърда валута драстично растат, така че много семейства са в риск да загубят своите жилища. Младите хора не могат да намерят работа; те нямат шансове да създадат собствени домове и да отгледат деца, което безпокои цялото общество.

Мерките на правителството не изглеждат добре премислени от гледна точка на хората, живеещи в бедност. Първо ще бъдат премахнати жилищните добавки, детските добавки също ще бъдат замразени, други социални плащания ще се ограничат. Тези мерки ще тласнат вече бедните групи в непоносима ситуация. Според мен, тези мерки не са координирани; техният дългосрочен ефект не е взет под внимание. Някои отделни мерки може да се приемат, но като цяло те са непоносимо тегло за средния гражданин.

Мисля, че това не са проблеми само за унгарците – последствията от кризата и начините за справяне с тях са грижа за всички. Говоря за това, защото вярвам, че ако обединим усилията си и действаме заедно, ще можем да защитим по-добре нашите интереси.

Борбата с бедността е всекидневен дело за всеки от нас; това е нашата първа задача и трябва да говорим, да се разбираме помежду си, да разсеем предрасъдъците, които тласкат към периферията всички, които по някаква причина са принудени да живеят в бедност и изключване.

За мен тази среща е единственият форум, където проблемите и опита на живеещите в бедност може да се чуят и разберат. Нека се възползваме от тази възможност; ние не трябва само да говорим за силата на кохезията, но трябва да докажем, че заедно можем да направим нещо за самите себе си и за другите човешки същества.

Работни срещи

Състояха се шест работни срещи, които събраха заедно:

- Делегати от 27-те страни членки плюс Норвегия. Около 90% от участващите представиха своя жизнен опит на живот в бедност.

- “Гости”, представляващи различни европейски и национални правителствени институции и агенции, свързани с борбата срещу бедността и социалното изключване, както и европейски неправителствени организации.

Работните групи бяха структурирани така че да улеснят обмяната между делегатите и гостите. Процесът започна с представянето на всеки делегат и мястото, в което живее, след което

делегатите представиха своите виждания относно проблемите на жилищата, базисните услуги и финансовото включване, развити по време на подготвителната им работа, за да ги предложат на Срещата. Извадки от тези представяния са показани по-долу в доклада.

Предложенията и препоръките предизвикаха дискусии.

Националните делегации се възползваха от това и всеки изтъкна по две ключови съображения.

Резултатите от тази работа бяха представени обратно в пленарната зала, където отново бяха коментирани и дебатираны.

ЖИЛИЩА

Коментари от работните групи

- *Спекулации със собствеността водят до увеличаване на наемите.*
- *Наемите са високи и няма социални жилища.*
- *За да имам къща трябва да имам работа.*
- *Не се нуждаем от статистика, а от помощ.*
- *Да се живее в провинцията е порочен кръг. Къщите са стари и няма работа и младите хора напускат.*
- *Цените на къщите се увеличиха три пъти поради туризма и макар да има много свободни къщи, не можем да си купим.*
- *В статистиката не намирате бездомни хора – там те не съществуват.*
- *Има правила за защита на бездомните, но няма право на жилище.*
- *Обезщетението ми е равно на наема.*
- *Няма достатъчно социални жилища за тези, които имат нужда от тях.*
- *Невероятен брой хора печелят пари, но не могат да си купят къща или да плащат наем.*
- *Социалните жилища са с ниско качество. Сметките са много високи и много хора свършват на улицата.*
- *Ако нямате банкова сметка, не можете да наемете къща.*
- *Трябва да има законодателство за контрол върху цените на жилищата и наемите.*
- *За да наемете жилище трябва да платите предварително депозит за сигурността на собственика.*
- *Семейство със 7 деца живее в апартамент от 34 кв.м.*
- *Хотелите се превръщат в жилища. Всяка стая се дава на различно лице.*
- *Социалните жилища се приватизират.*
- *Някои хора живеят в колите си.*
- *Има много празни къщи. Те може да се използват по някакъв начин.*

Резултати

Наемите са високи спрямо ниското качество на социалните жилища. Постарите къщи и социалните жилища са с ниска енергийна ефективност. Цената на самата енергия е много висока и собствениците нямат информация за различните доставчици. Мигрантите и търсещите работа срещат изключителни проблеми на пазара на недвижима собственост. Ромските общности са принудени да живеят в лагери, често на палатки, без елементарни удобства. Жилищата са с нисък стандарт и семействата живеят в неподходящи условия.

Напускането на провинциалните малки градчета оставя много празни къщи. Спекулациите със собствеността, особено в големите градове, вдигат цените и наемите. Все по-трудно е да се намери частно жилище под наем; наемите са високи и отгоре на всичко се плаща много висок депозит за сигурността на собственика.

Има малко места за социални жилища. Ситуацията се влошава за хората с ниски доходи и те много бързо се оказват без дом, тъй като наемите растат по-бързо от социалните плащания.

Добри практики

- Франция, Люксембург и Белгия имат агенции за социални жилища, които гарантират достъп до достойни жилища на разумна цена. Тези агенции работят като посредници между собствениците и наемателите.
- Съвместната работа с архитекти ускорява изграждането на подходящи социални жилища за хората в бедност.
- Почивни селища в Португалия са превърнати в социални жилища.
- В Норвегия има схеми за реновиране на индустриални сгради и стари апартаменти и превръщането им в комунални жилища.

- В Люксембург собствениците получават финансова помощ от правителството за наематели, които не могат да си платят наема.
- НПО подпомагат хората да си намерят жилища и да си платят наемите.

Предложения

- Всяка страна членка трябва да докладва за достъпа до жилища и качеството на жилищата и да подпомага развитието на по-ефективни политики.
- Необходимо е да се стимулира диалога между собственици и наематели чрез развитие на агенции за социални жилища.
- Властите трябва да инвестират в нови жилища.
- Собствениците трябва да се задължат да обновяват жилищата, които дават под наем, и да се предвидят санкции за неизпълнение.
- Трябва да се увеличи социалния жилищен фонд.
- Да се свържат наемите с доходите и стандарта на жилищата.
- Да се премахнат лагерите за временно настаняване на Ромите и да се заменят с подходящи жилища.
- Да се изисква сертификат за годност на жилището, преди да бъде отдавано под наем.
- Да се въведе закон за реквизиране на празните сгради. Такъв закон съществува в Белгия, но не се прилага.
- Европейските структурни фондове може да се използват по-добре, за да могат държавите да прилагат по-добра политика по жилищата.
- Жилищата трябва да станат Европейска компетентност. ЕС трябва да признае правото на жилище и да действа по-активно в тази посока, чрез директиви, както е в областта на дискриминацията при достъпа до жилища.

-
- Да не се създават квартали където има само социални жилища, защото така се създават гета.

Препоръки

- Европейският съюз трябва да създаде стандарти за жилища.
- Жилищата трябва да бъдат фундаментално европейско право.
- Цената на жилищата трябва да е свързана с нивото на доходите. Не повече от 30% от дохода трябва да отива за жилище.
- Доброволните организации и агенции, които помагат на хората да получат жилище, трябва да имат по-добро финансиране.
- Услугите трябва да бъдат достъпни.
- Новите жилища трябва да се строят в смесени райони.

ОСНОВНИ УСЛУГИ

Коментари от работните групи

- Кризата е извинение за правителствата, които не правят нищо, за да помогнат на уязвимите групи. Изборът е да се яде или да се осигури топлина.
- Цените на енергията са високи. Енергията е необходимост, а не привилегия.
- Достъпът до енергия ще се постигне за всички, когато публичното благосъстояние и властите по енергията започнат да си вършат работата заедно.
- Има много възстановими източници на енергия – слънчева, водна и др., но те са много скъпи и правителствата не желаят да играят своята роля.
- Децата нямат отопление през зимата, живеят в нездравословни условия: няма тоалетни, течаща вода има само два часа дневно.
- Не може да реализирате своите права.
- Не се предлагат услуги за грижи за децата и затова не може да се започне работа.
- Базисните услуги изчезват от малките селища: отиде си публичния транспорт, лекарите и т.н. Възрастните хора живеят в призрачни градове.
- Здравните грижи струват цяло състояние. Бедността разболява хората.
- В градовете има големи болници, но трябва да се плати, за да се получи лечение.
- Бедните често биват обвинявани за своята ситуация. Няма социални плащания. Те биват стигматизирани.
- Бедните не получават специално третиране в нашата нова френска “монархия”.
- Убедете се, че правата на бедните не се превръщат в бедни права.
- Може да получите допълнителни плащания, но трябва да чакате 18 месеца за това.
- Живеем далече от правителството; нямаме достъп до здравеопазване и базисни услуги. Тези, които напускат, търсят по-добър живот, но попадат в същото състояние.
- Достъпът до здравни услуги е проблем. Отне ми 5 години, за да си намеря лекуващ лекар. Да се намери специалист е още по-трудно. Не може да чакате 4 години за операция.
- Минимален доход за всеки не е единственото решение. Трябва ни също опит и солидарност.
- Ромските общности живеят в покрайнините на обществата и страдат от дискриминация. Електричеството се мери на 12 метра височина от мястото, където живея, и нямам достъп до мястото на измерването.
- Понякога човек се чувства като топче за пинг понг. Ние сме топчето удряно насам и натам.
- Хората в бедност живеят в покрайнините на градовете; там буквално няма обществен транспорт, а това, което има е скъпо.
- За общностите на тревълърите е трудно да получат достъп до здравни грижи.
- Зъболекарските услуги са приватизирани, това е сериозен проблем.
- Аз попълних купуница от документи, за да получа социално обезщетение, но бяха нужни три месеца да мина през всичко това.

Резултати

Често са налице административни пречки пред достъпа до основни услуги. Претендентите за обезщетения трябва да преговарят с бюрократичен лабиринт от безкрайни гишета и крещяща липса на информация за техните права.

Тези, които живеят в малки градове и села страдат от най-лошата липса на основни услуги, които често са премахвани или изчезват, когато населението в провинцията започва да намалява, поради миграцията от селата.

Здравните грижи са най-липсващата или най-бедната услуга.

Здравните грижи нарастващо се прехвърлят към частния сектор, а там където има обществени здравни услуги понякога се настанява корупцията. Създадени са дълги списъци за чакащи.

Снабдяването с енергия също се прехвърля от публичния към частния сектор с последиците, които виждаме днес: нарастващи цени, прекъсвания. Тревогата сега е че виждаме че и снабдяването с вода се прехвърля към частния сектор.

Транспортът също е проблем за хората, живеещи в бедност.

Публичния транспорт е скъп и мрежите са дефицитни. Хората се чувстват изолирани, осъдени да живеят в гета.

Бездомните нямат къде да осъществят лична хигиена: душеве, тоалетни. Ромските общности са принуждавани да живеят в лагери, в които няма места за отдих и култура и следователно основни услуги.

Добри практики

- Местни общински консултативни съвети за справяне с изключването са създадени в Холандия.
- Проект "Обучение за независим живот", осъществяван в Холандия, помага на

хората, които имат затруднения при обучението.

- Участието на хората, живеещи в бедност, се гарантира, напр. чрез специални тарифи за използване на спортни съоръжения, библиотеки и др. и с Културен безплатен билет в някои страни.
- Партньорство между доброволни организации и снабдители с енергия е създадено в Белгия, за да се подобри достъпа до енергия: нарастващ капацитет на специалните измерителни уреди за бедните, без произволни прекъсвания на тока, минимален пакет за осигуряване на енергийни услуги....
- Различни директорати на Европейската комисия (заетост, здраве, вътрешен пазар и т.н.) сега вземат участие в Европейските срещи на хората, живеещи в бедност.
- Социални бакалници са създадени в някои страни членки.
- Европейският Парламент гласува за законодателство със социални тарифи за снабдителите с енергия, което има много практическо значение за групите с ниски доходи.
- EAPN провежда кампания за Европейски избори с 10 искания, които могат да бъдат припознати като свои от делегатите. EAPN също така провежда кампания за достатъчен минимален доход, който да създаде възможност на всеки за приличен живот.

Предложения

- Да се впише достъпа до енергия в Конституциите като фундаментално право.
- Възобновяеми енергии трябва да служат за създаването на работни места и за спестяване на традиционната енергия.
- Стимулиране достъпа до права и универсални права.

- Стимулиране на социална иновация. Това се отнася до въпроса как хората се свързват един с друг за едно по-добро общество (напр. Програмата ИКУАЛ). Нов проект за подкрепа на социалната иновация ще бъде лансиран с фокус върху микро иновацията.
- Всички национални парламенти имат предвид доброволните организации, но те би трябвало също да имат места в парламентите.
- Разширяване на мерките за детски грижи.
- Европейските социални политики трябва по-добре да отчитат потребностите на хората.
- Да се разпространява повече информация, за да се достигне до целевите групи.
- ЕАРН трябва да продължи да настоява за участието на хората, живеещи в бедност в Европейските Кръгли маси за бедността и социалното изключване.
- Да се подготви и приеме Европейска Харта за гражданските права.
- Да се увеличи броят на докторите в здравните услуги.
- Здравето е човешко право и трябва да остане в обществената област.
- Няма достатъчно информация за това каква помощ може да се получи. Трябва да се признае енергийната бедност като реален и сериозен проблем.
- Да се оцени либерализацията на енергийния пазар.
- Да се работи повече по идеята за Европейска конституция: социална Европа е твърде далеч от това, на което ние можем да се надяваме.
- Човешките права трябва да се отнасят за всеки.

- Да се приеме Европейска Харта за защита на потребителите. Ние имаме нужда от повече социални правила.
- Да се направят персоналните услуги за грижи достъпни за бездомните хора.

Препоръки

- Всеки трябва да има право на достъп до социални услуги.
- Европейският съюз трябва да се намеси с повече директиви и повече контрол, например по въпроса за достъпа до енергия.
- Достъпът до структурно финансиране трябва да бъде подложено на повече социални ограничения.
- Да се финализира Европейската Харта за правата на потребителите.
- Здравето трябва да бъде на върха на Дневния ред.
- Социалните услуги не трябва да бъдат в търговския сектор, насочен към печалба.
- Проект за Европейска Харта за граждански права.
- Хората, живеещи в бедност, трябва да се разглеждат като човешки същества, а не като клиенти.

ФИНАНСОВО ВКЛЮЧВАНЕ

Коментари от работните срещи

- Парите са крайно необходими на хората, за да живеят. Човек не може да направи нищо без пари. Помощите са твърде ниски.
- Всички работници трябва да имат възможност да споделят преразпределението на печалбите. Налице е нарастващ брой работещи бедни, които не печелят от печалбите.
- Минималната заплата е твърде ниска: някои хора не могат да работят, защото заплатите са изключително ниски. Човек трябва да плаща за грижите за деца, транспорт, храна ...
- Долната граница на бюджета в Австрия е изчислена на 1 222 евро на месец, а идеалния бюджет е 1 900 евро.
- Много трудно за бедните хора е да получат достъп до кредит. Разиграват ни.
- Стимулират ни да потребляме повече, затова задлъжняваме повече.
- Базисните услуги са приватизирани; човек трябва да плати 10 евро такса за да отиде на лекар в Германия, например.
- Финансовото изключване е глобален проблем. Ние искаме да сме включени.
- Докато съществува финансово изключване, няма да има достойнство.
- Не е възможно някои държави да са богати и въпреки това да нямат пари за бедните. Това не е финансов проблем, това е манталитет.
- Много е трудно да си беден в благоденстващ регион.
- Големият проблем с финансовото изключване са цените на жилищата. Човек може да похарчи 90% от своя доход, за да си осигури покрив над главата.
- Работното място не е защита от кризата. Хората от средната класа разпродават къщите си, излизат на пазара за наеми, за да наемат жилище и изхвърлят бедните от този пазар.
- Да нямаш банкова карта е форма на социално изключване.
- Трябва да имаш банкова сметка, за да ти се платят помощите, но да поддържаеш сметка струва пари. Така че ние плащаме, за да получим помощи.
- Нивото на пенсиите е твърде ниско, за да живееш прилично.
- Кредитната система парализира хората.
- Без постоянен адрес или официална самоличност човек няма право на банкова сметка.
- Трудно е за семействата с един родител да бъдат финансово независими.
- 10 години работих за една минимална заплата. Не плащах достатъчно на фонда за осигуряване срещу болест и дълговете ми се увеличаваха непрекъснато. Ставаше все по лошо с лихвите. Сега имам работа, така че мога да си платя дълговете.
- Изгубих работата си, защото имах дългове. Банката се опита да си възстанови парите чрез незаконни средства. Поради това загубих работата си.
- Човек задлъжнява, защото минималния доход е твърде нисък, около 100 евро на месец. Горе долу толкова е и наемът. Ако платиш наема, не можеш да си купиш основните неща, от които се нуждаеш, за да имаш приличен живот.
- Бях осъдена на три месеца затвор, защото не можех да си платя дълговете. Полицията ме арестува в моя апартамент пред 5 годишната ми дъщеря. Дъщеря ми беше травмирана за 80 евро.
- Преди няколко седмици едно дете беше изоставено в търговски център. Целият град търсеше семейството. На улиците бяха сложени снимки. След три седмици бащата се появи. Каза че се е надявал, че като изостави детето, някое любезно семейство ще го вземе и ще му осигури по-добро бъдеще.
- Нуждаем се от минимален доход, който да позволява човек да живее прилично.

Резултати

Финансовото включване предполага достъп до банковата система. В повечето страни членки хората, живеещи в бедност, не могат да открият банкова сметка или да теглят кредит поради изискванията за постоянен адрес, документи за идентификация и доход.

Хората, които вземат назаем или изостават с плащането на своите сметки се хлъзват в порочния кръг на натрупване на дългове.. В някои случаи това може да бъде прекъснато чрез посредничество между взелия кредит и кредиторите. Но в други случаи, съдебната система влиза в действие и наказанията често са непропорционални, тъй като наказанието за неплащане на дълговете може да бъде хвърляне в затвора.

Един от основните проблеми за ограничаване на финансовото изключване е че дохода на хората, живеещи в бедност – когато имат такъв – е изключително нисък; както и помощите за социална защита, които в някои случаи са дори по-ниски от наема за жилището.

Достъпът до кредит е гарантиран в някои страни членки от НПО, кооперативи или организации за микро кредит.

Добри практики

- В Унгария има подкрепящи структури, които действат срещу финансовото изключване.
- В някои страни членки съществуват комисии за управление на дълговете, но не всички са ефективни. Във Франция те могат да разпоредят изплащане на части или да анулират дълга, което се потвърждава от съда. В Унгария процедурата е много дълга (6 години), което създава порочен кръг, който пречи на човека да си намери работа, кара го да се регистрира като безработен и така се натрупват проблеми.
- Във Франция и Унгария са открити социални бакалии с продукти, директно от производителите.

- В Норвегия бюрата за социални услуги могат да открият банкови сметки за тези, които получават помощи.
- В Португалия, законодателство, прието напоследък, подкрепя хората, които живеят под наем. Наематели, чиито доходи са твърде ниски, трябва да плащат само половината наем. Правителството плаща другата половина.
- Португалия има схема, според която възрастни хора могат да дадат стая под наем на студенти при нисък наем срещу помощ за поддържане на жилището.
- В Литва сега се обсъжда проектозакон, за да се позволи на хората, които губят от дохода си да отсрочат изплащането на своите дългове.
- Схеми за микро кредитиране работят добре във Франция, Румъния и Полша. Подобна схема е създадена и в Италия.
- В Белгия са налице услуги за посредничество при дългове за свърх задлъжнели семейства.
- Неправителствени организации помагат на хората да планират бюджета си.
- В някои училищни учебни програми е включен предмет “управление на пари”.
- Съществуват проекти, които помагат на хората да станат само наети.

Предложения

- Училищата трябва да осигуряват финансово образование за децата.
- Схемите за микрокредит трябва да бъдат стимулирани и гарантирани от местните власти.
- Корпоративните печалби трябва да бъдат преразпределени.
- Трябва да се осигури подкрепа за центровете за консултиране при дългове.
- Би трябвало да има ограничения върху равнището на лихвените проценти, които могат да се искат.

Препоръки

- Да се увеличи размера на минималния доход.
- Да се развият кооперативни схеми.
- Да се изучава управление на бюджета в училищата.
- Всички трябва да имат достъп до банкова сметка.

Послания от работните срещи

След работните срещи, делегатите се върнаха към своите делегации, за да дискутират и обмислят това, което беше казано на работните сесии. После всяка делегация представи своите заключения на пленарната сесия.

Австрия

- гарантиран минимум, който дава възможност на индивида да получи достъп до енергия: устойчива енергия
- защо нещата се влошават независимо от всички наши усилия

Белгия

- да се ускори строежа на социални жилища – ясни критерии за жилища – Хартата за защита на правата на потребителите трябва да бъде ратифицирана от Европейския парламент – водата трябва да остане услуга.

България

- неравенствата се разширяват – социалните политики трябва да се основават на солидарност – участие от всички граждани.

Република Чехия

- да се изработят правила на поведение при заеми - минималният доход трябва да е достатъчен за да се живее с него
- хората, живеещи в бедност не би трябвало да живеят в изолирани места: гета

Кипър

- жилища за всички – качество на различните услуги – политиките трябва да са насочени към премахване на бедността – Комисията трябва да въздейства на държавите по отношение на жилищната политика, подобряването на основните услуги и минимален доход за всички граждани.

Дания

- да се подобри системата на обществено здравеопазване – да се установи официална линия на бедност – жилищата трябва да са по-евтини – да се създаде подходяща помощ за безработните, които търсят жилище.

Финландия

- да се направят жилища за всички – с опростена администрация: на едно гише – гостите да вземат участие в дебатите.

Германия

- да се развият социални стандарти във всички страни членки – призив за прозрачност във връзка с действията, следващи от Европейските срещи.

Гърция

- достъп до социални услуги за всички – да се установи минимален доход за подкрепа на приличен живот във всички страни членки – жилища за всички – да се даде гръцко гражданство на имигрантите второ поколение.

Унгария

- достъп до енергия: социални тарифи и без прекъсвания на тока.
- акуратна информация за социални права – да се установи минимален доход, за да се живее прилично.

Ирландия

- да се използват празните къщи – свръхзадлъжнялостта е европейски проблем с многобройни източници, който създава сериозни проблеми. Затова трябва да се развие ефективна програма.

Италия

- хората, живеещи в бедност, вече не искат да бъдат наричани “хора в бедност”, а “граждани във временна нужда” – да се гарантират основните услуги – участие.

- да бъдеш роден в бедност не трябва да означава пожизнена присъда – уважение към всички – всеки да участва в изграждането на по-добро общество.

Литва

- много празни къщи в селата – цените на енергията са високи и ще продължат да нарастват. Електричеството е основна потребност, не лукс.

Люксембург

- искат да бъдат постоянно информирани за напредъка между 2009 и 2010 – да се подобри знанието за бедността в училищата.

Малта

- високите наеми са непропорционални на доходите – подоходни проблеми – основни потребности (здраве) не са гарантирани.

Обществените болници имат дълги списъци на чакащите, а частните клиники са скъпи – енергията е скъпа – имиграцията в Малта се увеличава. Не на всеки може да се помогне – през 2010 ние би трябвало да празнуваме, че сме се придвижили напред, а не че сме се върнали назад.

Холандия

- всички европейски граждани заслужават приличен живот с добро жилище, добро здраве и приличен доход – децата трябва да са в състояние да изявят своя потенциал.

Норвегия

- осъществява национална кампания срещу агенциите за събиране на заеми и ограничаването на разходите, свързани с основните нужди
- призив към медиите.

Полша

- взаимно разбиране – всеки иска да живее прилично, да има дом –

общинските служители са корумпирани.

- има твърде много празни къщи – държавата трябва да има цялостен подход към Шенгенските имигранти.

Португалия

- твърде голямо несъответствие между наемите и доходите – да се създаде социален фонд за минимален доход – да се използват празните къщи, за да се избегнат съседствата в гетата.

Румъния

- да се гарантира приличен минимален доход за всички, така че хората да не трябва да избират между здраве и вода.
- да се намери апартамент е лукс. Социалните жилища не са достъпни и често са под стандартите.

Словакия

- трябва да се гарантират прилични доходи от обезщетения – националните правителства не си дават сметка за националните ситуации, затова Европейският съюз трябва да се намеси с директиви.

Испания

- Министрите трябва да работят заедно за социалните политики. Социалните въпроси трябва да бъдат последователно прокарани през всички други сфери – да се разработят цели и стратегии за участие.
- все още има да се измине дълъг път, но се движим напред.

Швеция

- необходимо е политическо решение на европейско равнище: човешки права за всички човешки същества – хората, живеещи в бедност, трябва да имат възможността и парите, за да се измъкнат от нея.

Обединено кралство

- защо хората са вкарвани в затвора за дългове? – трябва да има приличен доход за всеки.

Диалог

След пленарното представяне на заключенията на всяка делегация, направени по време на работните групи, беше проведена дискусия между делегатите и “гостите”, включително и г-н Владимир Шпидла - Европейският комисар по заетостта, социалните проблеми и равните възможности, г-н Чеслав Валек - Заместник министър по човешките права и националните малцинства в Чешката република; г-жа Бригите Вайнанди от Комитета по социална защита; г-н Карлос Мато - Директор по социалното включване в Министерството на здравето и социалната политика – Испания; г-н Лудо Хореманс - Президент на ЕАРН.

Реакции

Германската делегация каза, че се бори за промяна, а не за себе си. Тя попита какви действия са били предприети по предходните резолюции, какво се случва след като се закрийт Срещите. Важно е да се организират срещи на национално ниво във всички страни членки. Делегатите от Люксембург настояваха за прогрес в работата. Това би могло да окуражи за по-активни действия. “Ние дойдохме тук, защото сме извършили някаква работа в нашите страни. Трябва да отнесем нещо обратно от тук в страните си.” Един член на Комитета по социална защита каза, че 2010 никога нямаше да бъде обявена за Година на борбата срещу бедността и социалното изключване ако не бяха Срещите. Хората, живеещи в бедност, трябва да имат повече думата при създаването на Националните планове за действие по включване в своите страни. Холандската делегация счита, че икономическата криза служи за извинение, че не се прави нищо за бедните. Тя призова за повече енергия по отношение на публичния сектор и за включване на експерти въз основа на опит в Комитета за социална защита. Един от френските гости посочи, че

пълната заетост вече не е решение; самосъздадената заетост трябва да се подкрепя и развива. Микро кредитирането също е един изход за Европа, тъй като то въвежда във взаимодействие хората способни да действат в тази област и банките. Диалогът е много важен, важно е да бъдеш чул. Италианската делегация пожела повече Европа в държавите членки, което се интерпретира по два начина. Първо, ЕС да бъде по-активен при подпомагане на страните членки да се справят с бедността и социалното изключване. Да има повече прозрачност при прегледа и проверката на това, което страните членки правят. Ситуацията в Италия е нетърпима, казаха делегатите: войната с бедността се превърна във война срещу бедните. Те пожелаха да подчертаят нарушенията на човешките права на мигрантите. В Италия идват много мигранти, но и много от тях се връщат обратно или биват изпращани в лагери, които Женевската конвенция забранява. Правителството нарушава Конвенцията. То влошава образа на гражданска Европа, която трябва да гарантира човешките права. Делегацията иска ЕС да бъде повече ангажиран с имигрантската политика. Делегацията също съобщи, че Италианският парламент наскоро е гласувал закон за създаване на архиви от данни за бездомните хора. За Ромските общности вече са създадени такива архиви, сега е ред на бездомните. Европа абсолютно трябва да подкрепя политики, да упражнява контрол и да въведе санкции срещу принудителното настаняване на Ромските общности във временни лагери.

Заклучителни изказвания

Г-н Владимир ШПИДЛА, Европейски комисар по заетостта, социалните проблеми и равните възможности.

Няма друг избор освен да се продължи напредването към една Европа на по-голямото равенство, която не оставя никой без внимание. Аз бих искал да подчертая три важни точки свързани с това как да се атакува този проблем. Първо, трябва да поддържаме най-уязвимите групи в сегашната криза. Ние се сблъскваме с радикално различни обстоятелства, с които трябва да се справим. Последната прогноза публикувана от Комисията посочва, че икономическата криза ще бъде дълга и тежка. Комисията очаква рецесията да се изрази в загуба на работни места (8.5 милиона). Страните членки и Комисията подготвиха. Милиарди евро се изразходват за спасяването на банковата система, за поддържане на икономиката и за запазване на работните места. Комисията също така предвижда голямо увеличение на разходите за социална защита – около три пункта от БВП за 10 години в ЕС. Гледайки тези данни, все още е трудно да се оцени човешката цена на кризата. Младите хора, възрастните работници и мигрантите първи попадат под ударите. Но и нови групи, които по-рано бяха имунизирани, сега попадат под удар. Растящата безработица означава, че някои хора няма да изплащат своите заеми и ще са заплашени от отнемане на жилищата им. Други са взели неуправляеми кредити или са им били отказани кредити. Има голям риск от високи нива на дългосрочна безработица. Предходни кризи показаха, че тези, които дълго са останали извън труда, след това имат сериозни проблеми да се върнат обратно. Трябва да положим големи усилия, за да се уверим, че нашите граждани, включително и най-уязвимите, продължават да участват пълно в обществото, въпреки кризата. Това зависи от способността на всеки да използва възможностите за връщане в трудовия пазар, когато се появят шансове за това. Съществено значение за това има помощта за хората да се върнат обратно на трудовия пазар, защитата на дохода чрез

обезщетения за безработица и плащането на минимален доход. Но всичко това не е достатъчно за достоен живот в нашите общества. Хората трябва да имат възможност да създадат покрив над главите си, да получават здравни грижи, да се придвижват свободно, да имат достъп до банкови услуги. Намирането на място, където да се живее, често е особено трудно за някои хора. За други е трудно всекидневното пазаруване или да получат своите заплати, защото нямат достъп до банкови сметки. Персоналните разкази, които чух тук, засилват моята убеденост, че бедността трябва да се атакува на няколко фронта, включително жилище, обучение, финансово включване, достъп до услуги. Другата точка, която искам да подчертая е че трябва да продължим да свързваме действието срещу бедността и действията за намаляване на различията в жизнените стандарти между страните членки. ЕС точно сега прие нов индикатор за бедността, който се отнася до жизнените стандарти. Този индикатор визира хората, чийто ежедневен живот е силно засегнат от липсата на ресурси, хора, които например, нямат достатъчно пари, за да си плащат сметките или наемите, да осигурят отопление в жилищата си, или да се справят с неочаквано възникнал допълнителен разход, хранене, купуване на кола или миялна машина.

Според този нов индикатор средно около 16% от европейците живеят в много тежки жизненни условия. Но в Полша, Латвия и Литва повече от 40% от населението е засегнато от тези проблеми. Тези хора ще почувстват още по-зле влиянието на кризата. Този индикатор отчита устойчивите различия между страните членки в техните жизненни стандарти. Така индикаторът напомня, че ЕС следва да играе възлова роля за по-голяма икономическа, социална и териториална кохезия. Нашите анти-бедност политики трябва да се включат в пълна мрежа от политики за социална кохезия и съответните инструменти за това. Накрая искам да подчертая, че всеки трябва да бъде включен в борбата с бедността.

Годините минават, но нашето послание си остава все така валидно, както винаги. Хората, живеещи в бедност, имат правото на глас и гласът трябва да бъде чул. “Проверката на реалностите” чрез Срещата, която вече приключва, има важна роля в това отношение. Ние разчитаме заедно да направим 2010 Европейската година на борбата с бедността и изключването голяма стъпка напред в преодоляването на тази беда.

Г-н ШПИДЛА продължи с думите:

Това което е важно за Стратегията на Европейския съюз и което става твърде ясно в документите, е че ние не трябва да позволяваме кризата да се превърне в извинение за подкопаването на системите за социална сигурност или да навреди на най-уязвимите групи. Това е част от всички стратегии във всеки документ на ЕС. Когато става въпрос за банковата система, всички мерки, които предложихме бяха за стабилизиране на системата.

Ние очакваме нарастване във финансирането на социалната сигурност с 3% или 10 милиарда евро, които ще се насочат към хора в нужда. Вие сте прави – трябва да бъде намерен баланс и необходимите средства трябва да бъдат намерени. Вие говорихте за банковите аспекти, но очевидно има и социални аспекти.

Смятам че дискусиите показаха много ясно че бедността все още е черта на нашите богати страни. За съжаление, аз не мисля че този проблем ще си отиде. Нека да подчертая, че ние разбираме проблема и искаме да ви помогнем, въпреки ограниченията на компетенциите. Нека също така да подчертая, че повечето от това, което е казано и написано за енергията и за енергийната несигурност са неща, които са разкрити в дискусиите.

Това са много важни документи, защото те илюстрират ключови проблеми и трябва да получат цялото внимание, което заслужават.

Ние имаме Стратегия за социално включване на ЕС, която също така

включва идеята за минимален доход. Смятам че трябва да продължим да работим по този въпрос. Това трябва да се постави на върха на дневния ред, в частност за 2010. Това от което се нуждаем е политическа воля и власт за решаване на този проблем. Това което е също така ясно от документите за кризата е че Комисията се опитва да помогне на страните членки да смекчат социалното въздействие на икономическата и финансова криза. Това е напълно вярно за подхода на ЕС, но нашите ръце са относително вързани по отношение на това, което можем да правим в Европа. Ние се нуждаем от много силна политическа подкрепа. Надявам се, че резултатите и заключенията от тази 8ма Среща ще помогнат да засилим нашите усилия. Повечето от дискусиите се случват на равнището на страните членки. Смятам че Европейският съюз все още има някакво пространство за маньовър. Той има възможността да състави минимални правила, защото Договора го позволява. Ние също така трябва да използваме повече и още повече да засилим Открития метод на координация. Освен това трябва да използваме различните Европейски фондове. Както казах по-рано, енергийната несигурност е ключов проблем и проблем, който ще присъства и в моя бъдещ дневен ред.

Г-н Креслав ВАЛЕК, зам. министър за човешки права и национални малцинства – Република Чехия.

Смятам че тази среща не е за да се решат вашите проблеми. Аз почувствах вашата фрустрация, защото ние не сме в състояние да намерим решения на проблемите ви. Срещи като тази трябва също така да се организират във всяка страна. Цялостно проблемът трябва да бъде адресиран най-напред на национално равнище.

Това, което мен особено ме интересува е свръхзадължността.

Нашето министерство вече взе мерки по отношение на увеличаване на прозрачността на начина, по който се справяме с неуправляемите дългове. Продължавайки напред, ние ще работим с Министерството на заетостта и социалните дела. Надявам се, че ще бъдем в състояние да направим промени в законодателството, които ще позволят на чешките граждани да преодолеят своите проблеми със задължняването.

Както много пъти вече беше казано, основната задача на този тип конференции е да се вслушаме в това, което хората, живеещи в бедност, имат да кажат, хората, за които бедността е всекидневна съдба. Аз чух много лични разкази на заседанията през тези два дни. Мога да си представя колко кураж е необходим, за да сподели човек подобни преживявания на такова голямо събиране и че вие вероятно се чувствате фрустрирани, когато не получавате отговора, който очаквате от тези пред вас.

За мен лично беше съществено да чуя вашите описания, защото те ми дават по-добро вникване във вашите реалности. Част от моята работа е да се занимавам с райони, в които живеят ромски общности. Смятам че мерките, които предложихме на правителството трябва да се отнасят до всички, живеещи в бедност, а не само до малцинствата.

Бих искал също да кажа няколко думи за екстремизма. Мисля че понякога бедността може да бъде рецепта за екстремизъм.

Кризата през която минаваме може да вземе много жертви.

Смятам че най-добрата реакция на това е да се даде възможност на хората да се чувстват сигурни. Вярвам че екстремизма е реална заплаха, бедствие, с което ще трябва да се борим занапред.

Държавите трябва да реагират на тези екстремистки реакции, и те трябва да

гарантират че тези екстремистки движения са унищожени.

Но държавите трябва също така да направят всичко възможно, за да премахнат бедността и социалното изключване, особено в период на икономическа и финансова криза, когато екстремизма се надига.

Много участници споделиха че се чувстват безсилни, поради липсата на информация за напредък. На това ще обърнем внимание като представим заключенията от Срещата на есенната Кръгла маса в Швеция. Излишно е да се казва, не всички проблеми, с които се сблъскват, могат да бъдат решени при съществуващото устройство. Но, въпреки това, е важно да се вслушаме във вашите проблеми, защото трябва да започнем да търсим нови решения.

Срещата в Швеция би трябвало да ни помогне за това.

Приветствам също решението на Испания да организира Деветата Среща на хората, живеещи в бедност.

Чешкото президентство ще стимулира вашето участие в търсенето на решения срещу бедността. Основното е да се организират дебати на национално равнище. Много страни членки вече дебатирали по този проблем, но ние в Република Чехия не сме напреднали много в тази област. Обаче, нашето ангажиране с тази Среща вече ни стимулира да направим сходни срещи в Република Чехия.

Г-жа Бригит ВАЙНАНДИ, Комитет за социална защита

Присъствието на много членове на Комитета за социална защита тук показва значението, което Комитетът придава на това, което казвате.

Вашите заключения са широки и излизат извън социалната сфера. Аз не мога да ги коментирам в детайли.

На проведената наскоро среща на Комитета за социална защита, г-н Жером Виньон, Директор в Европейската комисия, каза че “социалните измерения не могат да

бъдат провеждани само от социалната политика.” Няколкото думи, които искам да кажа, са ръководени от това твърдение. Работата и дискусиите на Комитета за социална защита все повече са свързани с това, което е известно като социални оценки на политиките. Това означава, че потенциалното социално въздействие на социалните или други политики трябва да се изследва преди политиката да се формулира. Това е мощно средство, което ще позволи по-доброто провеждане на политики, така че те да адресират вашите очаквания. Вашите заключения следователно могат по полезен начин да обърнат внимание на това.

Сега бих искала накратко да се спра на забележките, направени от някои делегации – в частност на твърдението че за съжаление липсват последици от тези Среци. Бих искала да отговоря на това, защото смятам че въпреки това има някои – поне доколкото се отнася до Комитета за социална защита – пунктове, които ми позволяват една по-малко песимистична гледна точка. Например, на вашата Среца през 2008 вие говорихте за проблемите, свързани с жилищата и достъпа до основни услуги. Сред тези основни услуги вие правилно включихте социалните услуги и говорихте за значението на гарантирания минимален доход.

Беше предприета работа и беше постигнат напредък и по трите ваши ключови искания. За жилищата, например, всички страни членки трябва да представят своята жилищна политика до юни 2009, като отговорят на въпросник на Комитета по социална защита и да посочат какво правят по въпросите за достъпа до жилища и за качеството на жилищата.

Отговорите на тези въпроси ще бъдат оценени от Комитета за социална защита. Целта на тази оценка е в рамките на Комитета да се разработи обща визия, която ще помогне на всички нас във всички страни членки да

развият по ефективни политики, които да позволяват на всеки, който се сблъсква с изключване от жилищата, да се справи по-добре.

Когато става дума за услугите – и по-специално за социалните услуги – Комитетът за социална защита работи с Комисията, за да се създаде качествена рамка за тези услуги, която може да направлява страните членки при установяването на качествени стандарти за тези услуги. Това е друг подход към социалните услуги, в частност във всички страни членки.

И накрая, вие правилно акцентирахте върху значението на гарантирания минимален доход. През декември 2008, Съветът прие общи принципи за активно включване.

Тези общи принципи включват гарантиран минимален доход. Една от задачите на Комитета за социална защита е да работи по методология за мониторинг на практическото прилагане на общите принципи за активно включване в страните членки. Налице е не само политически процес, свързан с важни общи принципи, но след това има свършена и сериозна работа за отчитане на това, което е направено в отговор на тези общи принципи.

Напредъкът е може би бавен и недостатъчен. Аз също знам, че хората, които живеят в бедност, не могат да чакат, но заедно с това аз знам че Комитетът за социална защита е една от влиятелните институции на Европейския съюз, гарантирала че ще стимулира този напредък.

Г-н Хуан Карлос МАТО, Директор по социално включване, Министерство на здравето и социалната политика - Испания

Една тема, която се появяваше многократно на Осмата Среца на бедните, се отнасяше до подобряване на нашата работа – не само на Срещата, но и на националните дейности. Говореше се и за подобряване на ролята

на публичните власти в различните страни членки, както и на ЕК и ЕС. Казано беше, че ние се нуждаем от повече съвместна работа. Преди една седмица ЕАРН Испания организира среща на която спикерът ми каза: “ Вие казахте, че сте тук за да слушате, да си вземате бележки, че слушате с голям интерес изводите от различни срещи. Но аз не знам какво се случва след това. Аз не виждам никакви реални резултати през годината след Срещата. Вие не ни казвате какви са били резултатите”. Тези думи ме накараха да мисля как да подобря нещата в моята страна. Мисля, че от сега до Деветата Среща има достатъчно време да се помисли как да се подобрят нещата. Вярвам че ЕК ще направи същото. Надявам се, че ще можем да дадем достатъчно информация за постигнатия напредък и ограниченията, на които сме се натъкнали. Ще бъдем способни да направим преглед на постиженията и проблемите. Това има ключово значение. Ние говорим за бедността в страните членки, защото ситуацията не се променя. Въпреки слабото движение в страните членки, нещата остават без радикални промени. В действителност бедността се разпространява по света. И макар да има ясни граници, дефицити и т.н. все пак трябва да спрем влошаването на нещата. Имаме силни страни, но и слабости. Трябва да дадем предимство на силните си страни, защото те са крайъгълния камък на пост Лисабонската ера. Но има и цели на ниво ЕС. Целите, които си поставихме за всички европейски граждани, като част от цикъла, който стартира през 2010, когато тройката от Белгия, Испания и Унгария като президентства ще работи усилено, за да подготви пост Лисабонската ера, съвместно със Съвета на Европа. Част от всичко това е да се ангажираме с усиляването на социалната дименсия, защото именно социалната дименсия е част от Европейската идентичност. Това не само е основен белег за

европейските граждани, но е просто и наше задължение, ако трябва да постигнем целите, които си поставихме, а не просто целите на Хилядолетието. Всички тези точки са ключови в направените изводи и произнесените речи по време на дебата. Цената на енергията, например, вече беше посочена. Тези проблеми ни сблъскват с други основни проблеми на ЕС, между които не на последно място и ролята на услугите от общ интерес, а също връзката между пазара и социалната кохезия. Всички тези връзки бяха ясно подчертани. Подчертано бе влиянието върху хората, живеещи в бедност. По повод на услугите много беше казано и за здравето. Испанското правителство също е загрижено за здравеопазването, както и е свързано с работата, извършена за нова Директива по здравните грижи, която изглежда има ключово значение. Страните членки имат свои системи за публично здравеопазване, които трябва да предоставят честно и достижимо здравеопазване. Тук има и аспект на активно включване. Ние трябва да изработим рамка за активно включване, която е още по-важна заради кризата, която преживяваме. Шведското, Испанското и Белгийското президентство са ясни по въпроса за нуждата да се развие активно включване като отговор на кризата.

Г-н Лудо ХОРЕМАНС, Президент на ЕАРН

Много хора попитаха какво се случва с предложенията, направени на предишната Среща на бедните. В моето кратко изказване аз искам да подчертая някои позитивни и негативни аспекти на последващите действия след Срещите. За тази цел аз групирах препоръките в четири групи – по минималния доход, услугите, жилищата и участието.

По отношение на **минималния доход** искам да подчертая няколко

положителни развития.

Рекомендацията по активното

Включване, приета от Комисията през 2008 и принципите, приети от Съвета през декември признават правото на адекватен доход, за да се живее в достойнство. Като последващи действия на тази Рекомендация бе подготвен доклад по адекватността на настоящите схеми за минимален доход в страните членки. В допълнение един от последните доклади, които ще бъдат приети от Европейския парламент, е по Активно включване и поддържа плащанията на минимални доходи над прага на бедността във всички страни членки и потребността от планове за действие за прилагане на това предложение. Европейската анти-бедност мрежа беше особено активна по тази тема и продължи да развива кампанията за адекватен минимален доход (www.adequateincome.eu) и лобираше за продължаващи дейности след рекомендациите по активно включване. Признавайки тази позитивна рамка за постигане на прогрес, важно е също да се подчертае реалността, че нарастват затрудненията да се получи адекватен минимален доход, което има негативни ефекти върху живота на хората, които зависят от тези схеми.

По повод на достъпните **услуги** искам да привлека вниманието върху новия **Енергиен пакет на ЕС**, който е фокусиран върху енергийната бедност. Като част от този пакет страните членки сега трябва да правят Национални планове за действие за намаляване на енергийната бедност. Освен това, Рекомендацията по активното включване съдържа препоръки по достъпа до услуги, в частност – социални услуги. Подготвен беше и доклад на Европейския парламент, който поддържа създаването на Директива по услугите от общ интерес. Впрочем, липсва отговор на искането да се направи оценка на влиянието на

либерализацията и приватизацията на тези услуги върху достъпа до тях. Нещо повече, има широка подкрепа за продължаване на тези политики. Една от преките препоръки по жилищата от 7-та Европейска среща на бедните беше да се направи **тематична година по жилищата и бездомността** като част от социалния ОМК. 2009 беше определена като такава година. Една друга препоръка беше да се използват **Структурните фондове за подобряване на жилищния фонд** и беше постигнат напредък в регулациите на СФ в посоченото направление. Срещу тези позитивни развития може да се посочи реалността, че достъпното и нормално жилище е станало още по-голямо предизвикателство и бездомността засяга твърде много хора в Европа. В добавка искам да привлека вниманието върху увеличаването на принудителното извеждане от жилищата, което бе прилагано спрямо населението от ромски произход и което има разрушителен ефект върху тяхното физическо и психическо здраве. Една от ключовите цели на тези европейски Срещи е засилването на **участието**. Ясно е, че Срещите в Европа катализираха подобни срещи в страните членки и все повече хора, живеещи в бедност, се въвличат в тяхната подготовка и провеждане. На ниво ЕС се забелязват значителни развития, включително по-прякото участие на хората, живеещи в бедност, в Кръглата маса по социално включване, която бе проведена в Марсилия (през октомври 2008). В контекста на социалния ОМК се проведе **изследване на участието и управлението** с цел да се създадат насоки за засилване на участието. ЕАРН в своя семинар по участието (през април 2009) и публикацията “Малки стъпки, големи промени” също се опита да напредне в тази област, като стимулира участието на хората, живеещи в бедност, в работата на ЕАРН. Впрочем финансовата подкрепа

за разширяване на участието в повечето страни членки все още е твърде слаба. Ето защо трябва да признаем, че е слабо въздействието върху броя на хората, живеещи в бедност и социално изключване в ЕС и че растат неравенствата, но тези срещи са източник на дебати и идеи и някои от Идеите бяха превърнати в решения на Европейско ниво.

Цели 2010

По време на подготовителните срещи за Осмата Среща, делегатите очертаха целите за 2010 като Европейска Година срещу бедността и социалното изключване.

❖ Минимален доход, който гарантира приличен живот.

❖ Добра социална инфраструктура: здравни грижи, образование, транспорт, информация и центрове за консултиране, културни дейности.

❖ Политици, които поставят най-напред хората.

❖ По-добър живот за нашите деца и внуци.

❖ Всеки, който работи в Европа да може да осигури потребностите на семейството си без да разчита на социално подпомагане.

❖ Аз искам всички майки, на които са взети децата по някаква причина да не бъдат тормозени от съдилища, а да им се даде възможност да работят, да върнат децата си и да имат достъп до знание.

❖ Този процес на диалог (Европейските срещи) трябва да продължи и държавите трябва да предприемат сходен процес.

❖ Бедността да бъде разбрана по-добре.

❖ Програми “на терен” за обмяна да бъдат организирани от ЕС, за да могат хората, които живеят в бедност, да се срещат едни с други и да дискутират как работят техните групи и как са организирани.

❖ Социалните услуги не се интересуват и не обръщат достатъчно внимание на случаите. Хората, живеещи в бедност, се затрудняват да се борят за правата си и това е борба, в която най-слабите падат духом.

❖ Да се върне човешкото същество в центъра на обществения проект, основан на уважение, достойнство, солидарност и активно гражданство.

❖ Работа и ресурси, за да се води приличен живот.

❖ 2010 да бъде годината на добрите жилищни програми за ромите и всички други общности.

❖ 2010 да бъде годината, когато Италия ще започне да се опитва да затвори пропастта между своите социални политики и тези на другите европейски страни

❖ Пряк диалог с представителите на правителството.

❖ Минимални здравни услуги!

❖ Прилични жилища на поносими цени.

❖ Социални жилища с поносими наеми.

❖ Повече подкрепа за подпомагане при разходите за вода и електричество.

❖ Искаме да бъдем чути.

❖ Ние искаме равно третиране.

❖ Да се реновират жилищата, които са под нормалните стандарти.

❖ Право на прилично жилище.

❖ Човешките ценности са по-важни от парите.

❖ Да се увеличи минималния доход.

❖ Да няма повече изключване от права, основни услуги и достъп до знание.

❖ Искаме да се отнасят към нас като с равни, независими индивиди и искаме да участваме такива, каквито сме.

Някои от горните цели бяха повторени при заключителната сесия на Срещата и бяха качени на **Дървото на целите за 2010.**

❖ Всички трябва да имат достъп до жилища.

❖ Всички граждани трябва да имат достъп до финансовата система.

❖ Надежда за децата на бедни родители, така че всички те да имат приличен живот.

❖ Надежда че социалните политики предлагат по-светъл живот.

❖ Създаване на социални бакалии.

❖ Солидарност между хората

- ❖ Да се построят социални апартаменти.
- ❖ Създаване на социални агенции за недвижими имоти от НПО.
- ❖ Справяне с бедността в сътрудничество с други.
- ❖ Намаляване на данъците и таксите.
- ❖ Да се затвори пропастта между доходите и наемите.
- ❖ По-добро разпределение на богатството.
- ❖ Един Европейски Съюз, който ни защитава.
- ❖ План за борба с бедността.
- ❖ Да се постигнат целите през 2010, да се придвижим към Действия вместо към думи.
- ❖ Правителството трябва да помогне на хората, живеещи в бедност, да постигнат своите стремежи.
- ❖ Един Европейски съюз с еднакви социални права във всички страни членки.
- ❖ Да бъде чуто гласът ти.
- ❖ Преки решения на проблемите.
- ❖ Желанието и надеждата трябва да бъдат предадени на следващото поколение. Става дума за споделената мечта за по-добър свят, така че ние да продължим да вървим напред с вяра.
- ❖ Необходимост от достъпни услуги и повече равенство между хората.
- ❖ Евтина енергия, за да работят фабриките, които ще осигурят работни места.
- ❖ Всички граждани трябва да имат дом. Равенство за всички граждани.
- ❖ Право на жилище за всички.
- ❖ Вода, достъпна за всички.
- ❖ Енергия за всички.
- ❖ Да се поставят хората в центъра на обществения проект.
- ❖ Да се установи минимален доход във всички страни членки.
- ❖ Обмени между европейските организации.
- ❖ Да се обучат социалните работници да се отнасят както трябва с ползващите услуги.
- ❖ Да се създадат услуги за посредничество.
- ❖ Конференция през 2010, за да се подобри знанието за бедността.
- ❖ Да се даде повече тласък на процесите за борба с бедността.
- ❖ Работниците навсякъде в Европа трябва да бъдат в състояние да издържат своите семейства.
- ❖ Да се реши Кипърският проблем.
- ❖ Всички европейски политики трябва да гарантират справедливост, действия срещу бедността и високо равнище на благоденствие.
- ❖ Да се възобнови целта за унищожаване на бедността до 2020 с индикатори за напредък.
- ❖ Да се приложи Отвореният метод на координация.
- ❖ Да се живее, а не да се оцелява.
- ❖ Да се подобри всекидневния живот.
- ❖ Прилично жилище.
- ❖ Достъп до банкови услуги за всички.

Списък на участниците

Австрия	Mr Michael SCHUTTE	<u>Strassenzeitung Augustin</u>
	Ms Frieda STOCKINGER	<u>Arbeitlose helfen Arbeitlosen</u>
	Ms Waltraud LEHNER	<u>Strassenzeitung Augustin</u>
	Mr Rudolf LEHNER	<u>Strassenzeitung Augustin</u>
	Mr Karl FRANK	<u>Zum Alten Eisen</u>
Белгия	Mrs Nicole TONNEAU	<u>Forum bruxellois de lutte contre la pauvrete</u>
	Mr Daniel MEULEMAN	
	Mr Michael RENAULT	<u>Reseau wallon de lutte contre la pauvrete</u>
	Mrs Solange DRAYE	<u>Droit au Logement - Liege</u>
	Mr Paul ROSIERS	<u>Rech op - Borgerhout</u>
България	Mrs Maria JELIAZKOVA	<u>EAPN Bulgaria</u>
	Mrs Irina KOLYANDOVA	<u>EAPN Bulgaria</u>
	Mrs Zafirka BICHAKOVA	<u>From the spring</u>
	Mr Simeon BLAGOEV	<u>Parliament Roma</u>
	Mr Petar GEORGIEV	<u>Parliament Roma</u>
Чехия	Mrs Dagmar KOCMANKOVA	<u>Novy Prostor o.s.</u>
	Mrs Lenka PIRMA	<u>Salvation Army</u>
	Mr Frantisek CERNOCH	<u>Salvation Army</u>
	Mrs Jaroslava MARESOVA	<u>Salvation Army</u>
	Mrs Jarmila PICHOVA	<u>Consultancy for financial problems</u>
Кипър	Mrs Ninetta KATZANTZIS	<u>EAPN Cyprus</u>
	Mrs Efrosini APOSTOLIDOU	<u>Pancyprian Coord. Com. For protection & welfare of children</u>
	Mrs Anna ASPRI	<u>Women's Movement</u>
	Mrs Chandra-Malkanthe PAPGEORGIOU	
Дания	Mrs Dorthe VEJBO	<u>Kofoeds School</u>
	Mr Renй HOLMGREN Sand	
	Mr Per KRAGH Sand	
	Mr Yoro YOHOU	<u>Kofoeds School</u>
	Mrs Solveig BARFOD TERNDRUP	<u>Kofoeds School</u>
Естония	Mrs Pille TEDER	<u>Tallinn Child Support Centre</u>
Финландия	Ms Veikko VAISANEN	<u>EAPN Finland</u>
	Ms Tuula KUUSISTO	<u>EAPN Finland</u>
	Ms Mirja HINONEN	<u>EAPN Finland</u>
	Ms Hannele KURONEN DE FERNANDEZ	<u>EAPN Finland</u>
	Mr Ari Pekka KORKALAINEN	<u>EAPN Finland</u>
Франция	Mr Alain GREUILLET	<u>Armee du Salut - Paris</u>
	Mr Cedric DOUX	<u>Armee du Salut, Reims</u>
	Mr Houari BRAHIMI	<u>Armee du Salut, Radepont</u>
	Mr Frederic LEFEBVRE	<u>Fondation Abbe Pierre, Valenciennes</u>
	Mr Mickael PRIMAUT	<u>Centre communal d'action sociale, Reims</u>
Германия	Ms Erika BIEHN	<u>EAPN Germany</u>
	Mr SCHMIEDL Robert	
	Ms SCHMIDT Dorothee	<u>Single Parents Association VAMV</u>
	Mr Jens SCHROTER	<u>BAG Prekdre Lebenslagen</u>
	Mr Peter KADIOFSKY	<u>BAG Prekdre Lebenslagen</u>
	Mr Wolfgang JECKEL	<u>BBi</u>
Гърция	Mrs Elissavet PAGIANNOGLOU	<u>EAPN Greece</u>
	Mr Odysseas SIDIROPOULOS	<u>Argo</u>
	Mrs Hawah SANKOH	<u>United African Women Organisation</u>
	Mrs Oya FIDAN	<u>Greek Council for Refugees</u>

Унгария	<u>Mrs Giannoula MAGGA</u>	<u>Greek Rom Womens Association</u>
	<u>Ms Izabella MARTON</u>	<u>Hungarian Anti Poverty Network</u>
	<u>Mr Gabor ODOR</u>	<u>Hungarian Anti Poverty Network</u>
	<u>Ms Jozsefne REIBER</u>	<u>Hungarian Anti Poverty Network</u>
	<u>Ms Andrea SIMON</u>	<u>Hungarian Anti Poverty Network</u>
Ирландия	<u>Ms Eva Szarvak</u>	<u>Hungarian Anti Poverty Network</u>
	<u>Ms Kay LYNCH</u>	<u>EAPN Ireland</u>
	<u>Ms Mary MASON</u>	<u>Older Wommen's Network</u>
	<u>Ms Karen FITZPATRICK</u>	<u>One Family</u>
	<u>Mr Michael MACKEY</u>	<u>Simon, Galway</u>
Италия	<u>Mrs AnnieMarie CONNORS</u>	<u>Irish Traveller Movement</u>
	<u>Ms Rosa MATERA</u>	<u>Associazione ASC Europa-Italia</u>
	<u>Mr Mirko GRGA</u>	<u>Cooperative Ermes</u>
	<u>Mr Antonino PALAIA</u>	<u>Amici di Piazza grande</u>
	<u>Mr Francesco FIORETTI</u>	<u>Associazione Enzo Aprea</u>
	<u>Ms Oksana BIBLIV</u>	<u>Personal assistant</u>
	<u>Mr Giuseppe BATTAGLIA</u>	<u>Associazione Arcobaleno</u>
	<u>Mr Ciro NATURALE</u>	<u>Cooperative Nuova Deminsions</u>
Латвия	<u>Mrs Elina ALERE</u>	<u>Skalbes</u>
Литва	<u>Mrs Vaida BARANAUSKAITE</u>	<u>Baltinc Foundation Heifer International</u>
	<u>Mr Zenonas ANUSAUSKAS</u>	<u>Eiciunai Community</u>
	<u>Mrs Loreta BAGDONAITE</u>	<u>Babrungas Community</u>
	<u>Mrs Danderute PAKALNISKIENE</u>	<u>Zlibinai Community</u>
Люксембург	<u>Ms Mireille CONRATH</u>	<u>Perd's Atelier - Liewenshaff</u>
	<u>Ms Collette ROMAIN</u>	<u>Ligue medico-sociale</u>
	<u>Mr Serge STOCKREISER</u>	<u>Co-Labor societe cooperative</u>
	<u>Ms Sonia ALEIXO</u>	<u>Centre medico social</u>
Малта	<u>Ms Irene SCHEMBRI</u>	<u>EAPN Malta</u>
	<u>Mr Carl William SCHEMBRI</u>	<u>Malta Society of the Blind</u>
	<u>Ms Shirley Ann MUSCAT</u>	<u>Richmond Foundation</u>
	<u>Mr Ernest CHERRETT</u>	<u>Caritas Harm Reduction Shelter Programme</u>
Холандия	<u>Mrs Alida SMEEKES</u>	<u>EAPN NL</u>
	<u>Mrs Sanne ELSHOF</u>	<u>EAPN NL</u>
	<u>Ms Sonja LEEMKUIL-SAARLOOS</u>	<u>Client Council Brummen</u>
	<u>Mr Jean Maarten DE MOOY</u>	<u>Client Council IGSD Winschoten</u>
	<u>Ms Marleentje MEERTENS</u>	<u>Town Councillor VVD</u>
Норвегия	<u>Ms Vigdis VON ELY</u>	<u>Velferdsalliansen</u>
	<u>Mrs Berit MATHISEN</u>	<u>Selvhjelpens Hus</u>
	<u>Mrs Hege T MYHREN</u>	<u>Velferdsalliansen Blaaly</u>
	<u>Mrs Julija LANDE PAVLIC</u>	<u>Whistleblowing</u>
	<u>Mrs Gry AUNE ASO</u>	<u>Nodrtrondelag</u>
Польша	<u>Mrs Anna OSINSKA</u>	<u>ATD</u>
	<u>Mrs Sylwia LICHOCHKA</u>	<u>Monar</u>
	<u>Mr Tomasz KOPOCZYNSKI</u>	<u>Monar</u>
	<u>Mrs Wanda - Ewa FILIPOWICZ</u>	<u>ATD</u>
	<u>Mr Dariusz GANCARZ</u>	<u>ATD</u>
	<u>Mr Sebastian WILIMOWSKI</u>	<u>Barka</u>
Португалия	<u>Mr Rui LOPES</u>	<u>EAPN Portugal</u>
	<u>Mr Bruno CRISTOVAO</u>	<u>Comunidade Terapeutica "Ponte dos Rios</u>
	<u>Mr Gil CARVALHO</u>	<u>EAPN Portugal Villa Real</u>
	<u>Ms Maria J FETEIRA</u>	<u>Comunidade Terapeutica "Ponte dos Rios</u>

	Ms Ana Laura PELUCIO	Sans emploi, en formation d'infirmiere
	Ms Adelia FERNANDES	Comunidade Terapeutica "Ponte dos Rios
Румъния	Mrs Andreea RADUT	EAPN Romania
	Mr Egidiu CONDAC	Caritas Romania
	Mrs Carmen DIACONU	EAPN Romania
	Mr Ciprian NICOLA	EAPN Romania
Словакия	Mrs Slavomira MAREKOVA	SAPN Ass. For sustainable development of Regions of Slovakia
	Mrs Viera DROTOVANOVA	SAPN Ass. For sustainable development of Regions of Slovakia
	Mrs Marta JAROSOVA	SAPN Ass. For sustainable development of Regions of Slovakia
	Mrs Monika PONEVSKA	SAPN Ass. For sustainable development of Regions of Slovakia
	Mrs Maria TOMASOVA	SAPN Ass. For sustainable development of Regions of Slovakia
Словения	Mr Ibrahim NOUHOUM	EAPN Slovenia
	Mr Ales HARIS	Drustvo Kralji Ulice
	Mr Ivan CENCELJ	Drustvo Nezaposlenih in Socialno Ogrozenih
	Mr Alen NOVIT	drustvo Kutlab Celje
Испания	Mr Driss SADI	Accem
	Mr Jaime OR PERIS	P.A.T.I.M.
	Mr Francisco VIGUER MIRALLES	Ass. Percepteurs de Pensions non contributives
	Mr Pedro DELGADO PAUTISTA	Valdocco
	Mrs Maria R MONTOYA MAYA	Fundacion Secretariado Gitano
	Mrs Constanza SERRANO GARCIA	EAPN Spain
Швеция	Mr Willy KARLSON	EAPN Sweden
	Mrs Mari NORDSTROM	RFHL
	Mr Bo GARDBO	Comigen
	Mr Goran DAHLBERG	Comingen
	Ms Christel INGEMANSSON JANUZI	Comingen
ОК	Mr Rob WALSH	Anty Poverty Network Cymru
	Ms Angie STEPHENSON	Anty Poverty Network Cymru
	Ms Anneliisa SHANAHAN	Anty Poverty Network Cymru
	Ms Caroline HARDY	Anty Poverty Network Cymru
	Mrs Andrea FAULKNER	Anty Poverty Network Cymru
	Mrs Mandy JENKINS	Anty Poverty Network Cymru
ПОДПОМАГАЩИ ЕКИПИ		
	Mrs Letizia CESARINI	SFORZA CILAP Italy
	Mr Paul GINNELL	EAPN Ireland
	Ms Marja HERMANS	Welzijnzorg, Brussels
	Ms Josee GORIS	Anti Poverty Policy Unit, Belgium
	Ms Michaela MOSER	Die Armutskonferenz
	Ms Marie GUIDICELLI	Fondation Armée du Salut, France
	Ms Genevieve COLINET-DUBOIS	
	Mrs Silke PAASCHE	FEANTSA
	Mr Henk VAN HOOTEGEM	Service de lutte contre la pauvreté, Belgique
	Mrs Laura CALVANELLI	Caritas Firenze
	Mr Olivier MARGUERY	Fondation Armée du Salut, France
	Mr Sergio AERES	EAPN Portugal

Председател

Mr Martin ZARSKY Head Department of Social Services and Social Inclusion, Czech Republic

Говорители

Mr Marian HOSEK, Deputy Minister for Social Policy, Social Services and Family Policy, Ministry of Labour and Social Affairs, Czech Republic

Mrs Eva SZARVAK Hungarian delegate from the 7th EU Meeting

Mr Vladimír SPIDLA European Commissioner for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities

Mr Czesław WALEK Deputy Minister for Human Rights and National Minorities, Czech Republic

Mr Juan MATO Director General of Social Inclusion, Ministry of Health and Social Policy, Spain

Mr Ludo HOREMANS President of EAPN

Правителство на Чехия

Mrs Dana HÁČAPERKOVÁ Ministry of Labour & Social Affairs

Mrs Radek SUDA Ministry of Labour & Social Affairs

Mrs Jana RIHOVÁ Ministry of Labour & Social Affairs

Mrs Zuzana ZAJAROSOVÁ Permanent Representation to the EU, Social attaché

Mrs Miroslav FUCHS Permanent Representation to the EU, Social & labour Counsellor

Правителство на Испания

Mrs Dolores RUIZ Deputy Director of Social Programs

Mrs Delmira Seara Spanish Permanent Representation

Правителство на Белгия

Mr Jean-Marc DELIZÉE Secrétaire d'Etat à la Lutte contre la Pauvreté, Belgique

Mr Julien VAN GEERTSOM Public Planning Service for Social Integration, Belgium

Ms DEMEYER Magda Secrétariat d'Etat à la lutte contre la pauvreté, Expert, Belgique

Mr VANDENBUSSCHE Johan Ministère de l'Intégration sociale, Belgium

Ms Muriel RABAU Ministère de l'intégration sociale, Belgium

Mr Denis STOKKINK Pour la Solidarité, EU Think Thank

Комитет за социална защита

Ms Karin ZETLITZ Ministry for Labour and Social Inclusion, Norvège

Mrs Marie KEIRLE Ministère du travail, des relations sociales, de la famille et de la ville,

<u>Mrs Brigitte WEINANDY</u>	<u>France</u> <u>Ministere de la Famille & de</u> <u>l'Integration-Service national</u> <u>d'action sociale, Luxembourg</u>
<u>Mrs Anne JOUBERT DGAS</u>	<u>Ministry for Labour - Head of</u> <u>Prevention, Inclusion & access to</u> <u>rights Dept.</u>
<u>Dr Eva FRANZEN</u>	<u>Ministry of Health & Social</u> <u>Affairs, Sweden</u>
<u>Mrs Elisabet ALDENBERG</u>	<u>Ministry of Health & Social</u> <u>Affairs, Sweden</u>
<u>Mrs Patrizia MIGNOZZETTI</u>	<u>Ministere du Travail, de la Sante et</u> <u>eds politiques sociales, Italie</u>
<u>Mrs Andreas SCHALLER</u>	<u>Federal Ministry for Labour, Social</u> <u>Affairs & Consumer Protection,</u> <u>Austria</u>
<u>Mrs Maeve O'SULLIVAN</u>	<u>Office for Social inclusion, Dept of</u> <u>Social & Family Affairs, Ireland</u>
<u>Mrs Maja PINTAR</u>	<u>Ministry of Labour, Family &</u> <u>Social Affairs, Slovenia</u>
<u>Mr Jaakko ELLISAARI</u>	<u>Ministry of Social Affairs & health,</u> <u>Finland</u>
<u>Mrs Karen DEEMING</u>	<u>Department for Work and Pensions,</u> <u>UK</u>
<u>Mrs Alda Teixeira Gonsalves</u>	<u>Social Security Institute, Portugal</u>
<u>Mrs Mary Grace VELLA</u>	<u>Social Inclusion Office, Malta</u>

Европейски парламент

<u>Mrs Gabriele ZIMMER</u>	
<u>Mrs Philine SCHOLZE</u>	<u>Greens - EFA in the European</u> <u>Parliament</u>

Европейска комисија

<u>Mr Jerome Vignon</u>	<u>Directeur DG Employment, Social</u> <u>Affairs & equal opportunity</u> <u>Policy Administrator.</u>
<u>Mr Antoine St Denis</u>	<u>Policy Administrator</u>
<u>Mr Michele Calandrino</u>	<u>Policy Administrator - Active</u> <u>Inclusion/Housing.</u>
<u>Mr Peter Lelie</u>	<u>Policy Coordinator – Social</u> <u>Inclusion Unit</u>
<u>Mrs Antonia Carparelli</u>	<u>Head of Unit - Social Inclusion</u>
<u>Ms Huckert Nicole</u>	<u>Communication assistant</u>
<u>Mrs Anne Degrand-Guillaud</u>	<u>EU Commission, Head of Task</u> <u>Force</u>
<u>Ms Marie-Anne Paraskevas</u>	<u>EU Commission DG</u> <u>Employment, Principal</u> <u>Administrator</u>
<u>Ms Agata D'ADDATO</u>	<u>EU Commission DG</u> <u>Employment Trainee</u>
<u>Mrs Maris ILVES</u>	<u>EU Commission, DG Markt</u>
<u>Mr Daniel KOSICKI</u>	<u>EU Commission, DG Markt</u>
<u>Mrs Eleni TAMPAKI</u>	<u>EU Commission, DG SANCO</u>
<u>Mr Ishtiaq GHAFOR</u>	<u>EU Commission, DG SANCO</u>

Mrs Simona STAIKOVA EU Commission, DG Sanco

Академична общност

Mr Hugh Frazer National University of Ireland,
Maynooth

Mr Eric MARLIER CEPS/INSTEAD Research Institute

Ms Fran BENNETT University of Oxford, Senior
Research Fellow

Mrs Danielle DIERCKX University Antwerp -Centre on
Inequality, Poverty, Exclusion
and the City

Mr Ramon PENA CASAS European Social Observatory

НПО

Mrs Claire Roumet CECODHAS

Mr Freek Spinnewijn FEANTSA

Mrs Charlotta ODLIND FEANTSA

Mrs Carlotta Besozzi European Disability Forum

Mr Pierre BAUSSANT SocialPlatform

Ms Michele LeVoy PICUM

Mr David ANDRES VINAS Solidar

Mr Micheal Johnson Eurodiaconia

Ms Mafalda LEAL EUROCHILD Policy Officer

Mrs Marie-Cecile RENOUX ATD Quart Monde

Mr Martin SCHMALZRIED COFACE

Местни власти

Ms Anna DROZD EUROCITIES

Mr Philippe GUICHANDUT Eurofinance Microfinance Network

Mrs Dorota TOMALAK European Social Network

Институции на ЕС

Ms Klara FOTI EU Foundation Improvement of
Living & Working conditions

Mrs Brenda KING European Economic and Social
Committee

Социални партньори

Mrs Penny CLARKE EPSU

Представители на други заинтересовани страни

Mr Guillermo SCHNEEBERGER Mensajeros de la Paz

Mr David SMEJKAL Debt Advisory Center, Czech
Republic

Mr Guy GILBERT La Bergerie du Faucon, France

Mrs Lydie GAUTIER Pour la Solidarité, European Think
Tank

Mr Bruno ROSSI Sindacato Pensionati Italiani

Mr Humbert de BIOLLEY Council of Europe

Финален доклад

Mr Leopold VEREecken CPAS, Brussels

Координация

Mrs Micheline GERONDAL EAPN Project Officer

Европейска анти-бедност мрежа (EAPN)

Mr Fintan FARRELL Director EAPN Europe

Mr Carlos SUSIAS RODADO President EAPN Spain

Mrs Coralie FLEMAL EAPN Secretariat

<u>Mrs Sigrid DAHMEN</u>	<u>EAPN Secretariat</u>
<u>Mr Philippe LEMMENS</u>	<u>EAPN Secretariat</u>
<u>Mrs Nellie EPINAT</u>	<u>EAPN Information Officer</u>
<u>Mrs Rebecca LEE</u>	<u>EAPN Secretariat</u>
<u>Mrs Amana FERRO</u>	<u>EAPN Policy Officer</u>
<u>Mrs Sian JONES</u>	<u>EAPN Policy Officer</u>
<u>Mrs Tanya BASARAB</u>	<u>EAPN Development Officer</u>

Фирма за преводи

<u>Mr Serge FEDERICO</u>	<u>PREFERENCE</u>
--------------------------	-------------------

Комуникационна агенция

<u>Ms Nicole PALLARD</u>	<u>MOSTRA (media)</u>
<u>Ms Alessandra TESTON</u>	<u>PLEON (Press)</u>

Благодарности:

Организирана от Чешкото
Президентство на ЕС.

Подкрепена от Европейската комисия
и Белгийското правителство.

Организирана с помощта на
Европейската анти-бедност мрежа
(EARN).

Докладчик: **Леополд ВЕРЕЕКЕН**

Координатор: **Мишелин**

ЖЕРОНДАЛ

Снимки: Национални делегации

Франк МИЛЕР

Раймонд ДАКУА

ISBN 978-2-930252-54-4

Моля, имайте предвид, че оригиналът
на този доклад е на френски език.

ЕС2009.Чехия